VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 67
THỨ HAI
5.8.2024 (2.7 Giáp Thìn)
Số 94 (4071)
www.baovanhoa.vn
Email: baovanhoa@fpt.vn

Xót xa bảo vật quốc gia bia Sùng Chỉ

[8]

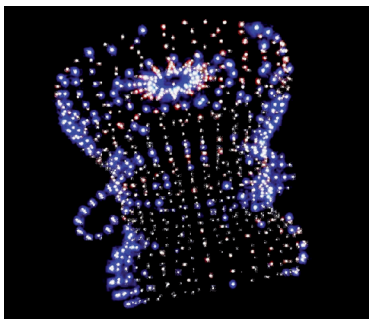

Theo thời gian, một số mặt của bia Sùng Chỉ đã bị mòn, không nhìn được rõ chữ — Ảnh: PHẠM NGÂN

Chủ tịch nước Tô Lâm được bầu giữ chức Tổng Bí thư [3]

Hỗ trợ nghiên cứu, phục hồi, bảo tồn, phát huy văn hóa phi vật thể các dân tộc thiểu số có nguy cơ mai một [2]

"Khắc họa" trống đồng Đông Sơn, chim Lạc... trên vịnh Nha Trang

[9]

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Chuyện đặt tên đường

● **CAO CHƯ**

Ngày 20.8 này là ngày tưởng niệm 160 năm Anh hùng Trương Định hy sinh vì nước. Tên tuổi Trương Định không hề xa lạ. Khắp nơi trên đất nước ta đều có đường phố, trường học hay các công trình công cộng khác mang tên Trương Định.

Anh hùng Trương Định sinh năm 1820 ở làng Tư Cung, tỉnh Quảng Ngãi. Năm 24 tuổi (1844) ông theo cha là Thủy sư đô đốc Gia Định Trương Cầm vào Nam lập nghiệp, khai khẩn đồn điền ở Gò Công (Tiền Giang).

(Xem tiếp trang 2)

TÌM ĐÂU RA CẢNH "TRÊN BẾN DƯỚI THUYỀN":

Còn nhiều bất cập [6]

XẢY RA LIÊN TIẾP ĐỘNG ĐẤT Ở KON TUM:

Hướng dẫn người dân vùng tâm chấn kỹ năng ứng phó [5]

Tín hiệu nào cho thị trường bất động sản? [4]

Hỗ trợ nghiên cứu, phục hồi, bảo tồn, phát huy văn hóa phi vật thể các dân tộc thiểu số có nguy cơ mai một

Bộ VHTTDL vừa ban hành Quyết định số 2062/QĐ-BVHTTDL về việc tổ chức hỗ trợ nghiên cứu, phục hồi, bảo tồn, phát huy văn hóa phi vật thể các dân tộc thiểu số có nguy cơ mai một. Theo đó, Bộ giao Vụ Văn hóa dân tộc chủ trì, phối hợp với Sở VHTTDL, Sở VHTT các tỉnh: Điện Biên, Kon Tum, Lâm Đồng, Quảng Bình và các cơ quan, đơn vị liên quan tổ chức hoạt động trên.

Việc triển khai hỗ trợ nghiên cứu, phục hồi, bảo tồn, phát huy văn hóa phi vật thể các dân tộc thiểu số có nguy cơ mai một nhằm thực hiện các chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về công tác bảo tồn, phát huy văn hóa truyền thống của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch tại địa phương; Phát huy hiệu quả nguồn lực đầu tư của nhà nước, xã hội và cộng đồng trong công tác bảo tồn, phát huy các giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của đồng bào các dân tộc thiểu số các tỉnh Quảng Bình, Điện Biên, Kon Tum và Lâm Đồng.

Ngoài ra, hoạt động này cũng góp phần tăng cường mối đoàn kết dân tộc, đặc biệt đối với thanh niên (lớp trẻ) qua các hoạt động đa dạng như: sinh hoạt văn hóa, truyền dạy các làn điệu dân ca, dân vũ, truyền dạy nghề truyền thống, nghi lễ văn hóa mang đậm bản sắc mỗi dân tộc; tạo điều kiện cho cộng đồng được giao lưu, vui chơi giải trí lành mạnh từ các giá trị văn hóa truyền thống của mình; đồng thời nâng cao nhận thức về công tác bảo tồn, phát huy bản sắc văn hóa các dân tộc thiểu số, đề cao vai trò năng lực chủ thể văn hóa của các nghệ nhân, già làng, trưởng bản, người có uy tín và đồng bào dân tộc thiểu số vùng đồng bào dân tộc thiểu số trong giai đoạn hiện nay.

Các nội dung thực hiện bao gồm: Tổ chức Hỗ trợ nghiên cứu, phục hồi, bảo tồn, phát huy văn hóa phi vật thể dân tộc Ba Na tại huyện Đắk Hà (Kon Tum); Tổ chức Hỗ trợ nghiên cứu, phục hồi, bảo tồn, phát huy văn hóa phi vật thể dân tộc Xơ Đăng tại huyện Kon Rẫy (Kon Tum); Tổ chức Hỗ trợ nghiên cứu, phục hồi, bảo tồn, phát huy văn hóa phi vật thể dân tộc Phù Lá tại huyện Tuần Giáo (Điện Biên); Tổ chức Hỗ trợ nghiên cứu, phục hồi, bảo tồn, phát huy văn hóa phi vật thể dân tộc Chứt huyện Minh Hóa (Quảng Bình); Tổ chức Hỗ trợ nghiên cứu, phục hồi, bảo tồn, phát huy văn hóa phi vật thể dân tộc Bru-Vân Kiều tại huyện Lệ Thủy (Quảng Bình); Tổ chức Hỗ trợ nghiên cứu, phục hồi, bảo tồn, phát huy văn hóa phi vật thể dân tộc Mạ tại huyện Bảo Lâm (Lâm Đồng).

T.SƯƠNG

Ngày hội Bánh dân gian Nam Bộ - An Giang năm 2024

Trung tâm Xúc tiến Thương mại và Đầu tư An Giang vừa tổ chức khai mạc Ngày hội Bánh dân gian Nam Bộ - An Giang năm 2024 kết hợp Hội chợ xúc tiến du lịch, thương mại, sản phẩm OCOP. Ngày hội thu hút 21 tỉnh, thành trong cả nước gồm Thái Nguyên, Lào Cai, Sơn La, Quảng Trị, Phú Yên, Gia Lai, Đắk Nông, Bình Dương, Bình Phước, TP.HCM, Tây Ninh, Cần Thơ, Sóc Trăng, Bến Tre, Long An, Tiền Giang, Hậu Giang, Trà Vinh, Vĩnh Long, Kiên Giang và An Giang tham gia trưng bày 400 gian hàng bánh dân gian, triển lãm du lịch, sản phẩm OCOP và sản phẩm đặc trưng, ẩm thực vùng miền...

Với chủ đề "Hương sắc An Giang," ngày hội nhằm giới thiệu, quảng bá các món ăn đặc sản địa phương, các sản phẩm đặc trưng của của vùng đất An Giang, đặc biệt là đường thốt nốt, mật hoa thốt nốt là nguyên liệu chính của ngày hội bánh dân gian Nam Bộ năm nay. Trong khuôn khổ ngày hội, Trung tâm Xúc tiến Thương mại và Đầu tư tỉnh An Giang phối hợp cùng Sở VHTTDL tỉnh Phú Yên tổ chức biểu diễn chế biến cá ngừ đại dương tỉnh Phú Yên; hội thi bánh dân gian "Hương sắc An Giang" là sự kiện ẩm thực để tôn vinh văn hóa ẩm thực truyền thống của vùng đất bảy núi An Giang.

Đặc biệt, tại ngày hội Trung tâm Xúc tiến Thương mại và Đầu tư An Giang còn phối hợp Viện nghiên cứu Phát triển Bảo tồn Văn hóa Nghệ thuật Đông Nam Á tổ chức Hội thi xác lập kỷ lục "100 món bánh dân gian chế biến từ thốt nốt. "Ngày hội bánh dân gian Nam Bộ - An Giang năm 2024 sẽ diễn ra đến hết ngày 11.8.

P.V

Chuyện đặt...

(Tiếp theo trang 1)

Năm 1859, quân Pháp tấn công chiếm thành Gia Định, khởi đầu cuộc xâm lược ở Nam Bộ nước ta. Trương Định đem quân đồn điền của mình phối hợp với quân triều đình kháng cự. Khi ba tỉnh miền đông Nam Kỳ (Biên Hòa, Gia Định, Định Tường) rơi vào tay giặc Pháp, năm 1862 triều Nguyễn ký hòa ước với Pháp và lệnh Trương Định giải binh, phong ông làm Lãnh binh An Giang, nhưng ông không nhận.

Các thủ lĩnh nghĩa quân kiên quyết đánh Pháp suy tôn ông làm Bình Tây đại nguyên soái, tiếp tục đánh Pháp. Cuộc khởi nghĩa của Trương Định đã khiến thực dân Pháp phải chịu nhiều tổn thất, phải vô cùng vất vả để đối phó. Ông đánh thắng nhiều trận, trở thành nguồn cổ vũ mạnh mẽ lực lượng kháng chiến. Như nhà thơ Nguyễn Đình Chiểu đã viết: Trong Nam tên họ nổi như cồn/ Mấy trận Gò Công nức tiếng đồn/ Dấu đạn hãy rêm tàu bạch quỷ/ Hơi gươm thêm rạng thẻ hoàng môn. *Do có sự phản bội, ông bị Pháp đánh úp và lẫm liệt hy sinh giữa trận tiền ngày 20.8.1864. Cái chết của ông gây xúc động sâu sắc với người dân cả nước. Nhà thơ Nguyễn Đình Chiểu viết bài* Văn tế Trương Định, *rồi* Thơ điếu Trương Định *gồm 12 bài thất ngôn bát cú liên hoàn. Vua Tự Đức cấp dưỡng, cấp tuất cho vợ ông là bà Lê Thị Thưởng về lánh ở quê chồng Tư Cung (Quảng Ngãi), lại cấp cho tiền hương khói, cho xây đền thờ Trương Định ở Tư Cung. Từ Nam Bộ xa xôi, hành trạng và cái chết lẫm liệt của người anh hùng đã loang tới triều đình, cảm hóa cả vua. Không có gì ngạc nhiên khi ngày nay tên tuổi của Trương Định đã được vinh danh khắp nơi.*

Người viết đã tham dự nhiều cuộc họp về đặt tên đường phố ở các đô thị. Bên cạnh những trường hợp như Trương Định mặc nhiên phải có, lại có những trường hợp không khỏi băn khoăn. Những người đề xuất tên đường cố gắng chứng minh một nhân vật nào đó từng đỗ đạt cao, chức vụ cao, phong tước vị lớn, nhưng hỏi có công trạng gì với đất nước thì người ta chỉ nói chung chung, nghĩa là... không có gì để nói. Có người thấy ông tổ mình được phong tước "quận công" còn hơi nhỏ, bèn "nắn" lại thành "quốc công" cho oai. Lại thấy ở thời cận hiện đại, cứ thấy chức vụ cao thì người ta đề xuất đặt tên đường phố, nhưng hỏi người ấy tạo dựng được công trạng gì, thì người ta đành chịu!

Nếu căn cứ chức vụ không thôi thì ngay cả Nguyễn Trãi cũng có người giữ chức vụ cao hơn, người ấy sao không được đặt tên đường? Nếu lấy chức vụ làm tiêu chí, ắt hẳn ông Tú Xương sẽ không "có cửa", bởi rõ ràng ông thất nghiệp, phải sống nhờ người vợ tần tảo "quanh năm buôn bán ở mom sông". Ngay cả Trương Định, nếu ta xét về chức vụ hay địa vị, hay tước vị do nhà nước phong kiến ban tặng, đều không có gì đáng kể. Rốt cuộc cuộc khởi nghĩa Trương Định cũng thất bại sau vỏn vẹn dưới năm năm chiến đấu với Pháp, vậy thì ông để lại công trạng gì? Tưởng như không có gì nhưng lại vô cùng lớn. Đó là tinh thần bất khuất, phẩm chất anh hùng, hiên ngang trước quân xâm lược của ông có sức cổ vũ to lớn, không chỉ ở Nam Bộ mà còn trong toàn đất nước, không chỉ ở thời ông còn sống mà còn ở các phong trào yêu nước mãi về sau, ở các thế hệ sau.

Đặt tên đường, phố là để người ta có địa chỉ xác thực, đồng thời để vinh danh tấm gương nào đó cho cộng đồng xã hội noi theo, là việc hệ trọng, lưu lại lâu dài. Nhìn nhận một danh nhân nào đó là nhìn xuyên thời gian, xuyên không gian, với những hành trạng cụ thể để xác định công trạng hay không công trạng, không nên đơn giản hóa, càng không nên chen ý tứ cá nhân vào ấy.■

Miễn học phí các cấp học và hỗ trợ tiền cho người nghèo mua điện thoại thông minh

HĐND TP Đà Nẵng đã thông qua nghị quyết miễn học phí cho học sinh trong năm học 2024-2025 và nghị quyết hỗ trợ chi phí mua điện thoại thông minh cho hộ nghèo, cận nghèo. Theo đó, TP Đà Nẵng hỗ trợ 100% học phí giáo dục mầm non, giáo dục phổ thông công lập trong 9 tháng của năm học 2024-2025. Hỗ trợ 100% học phí cho học sinh đang học kiến thức văn hóa THPT và chương trình giáo dục phổ thông trong các cơ sở giáo dục nghề nghiệp công lập, tư thục trong tối đa 9 tháng của năm học 2024-2025.

Chính sách này không áp dụng đối với trẻ mầm non, học sinh thuộc các cơ sở giáo dục có vốn đầu tư nước ngoài. Đối tượng được giảm học phí theo các chính sách của Trung ương và TP Đà Nẵng được cấp bù phần hỗ trợ bằng 100% mức thu học phí giáo dục mầm non, giáo dục phổ thông công lập. Dự kiến, tổng kinh phí hỗ trợ là hơn 108 tỉ đồng từ nguồn ngân sách thành phố. Nghị quyết lần này chỉ dành cho năm học 2024-2025.

HĐND TP Đà Nẵng cũng đã thông qua nghị quyết quy định chính sách hỗ trợ chi phí mua điện thoại thông minh cho hộ nghèo, cận nghèo khi tắt sóng 2G vào tháng 9 năm 2024. Theo quyết định, UBND TP Đà Nẵng hỗ trợ tối đa 2 triệu đồng/thiết bị/hộ cho mỗi trường hợp hộ gia đình thuộc diện hộ nghèo, hộ cận nghèo chuẩn thành phố mà tất cả thành viên trong hộ đều chưa có điện thoại thông minh. Mỗi hộ gia đình thuộc diện này chỉ được hỗ trợ tối đa một lần. Hiện nay, Đà Nẵng còn hơn 3.800 hộ gia đình chưa có điện thoại thông minh, theo kế hoạch, các doanh nghiệp viễn thông di động sẽ hỗ trợ Đà Nẵng tổng cộng 2.010 máy điện thoại thông minh, 1.800 hộ còn lại chưa có điện thoại thông minh sẽ được UBND TP Đà Nẵng hỗ trợ.

MINH CHÂU

Đi bộ đồng hành "Vì nạn nhân chất độc da cam/dioxin năm 2024"

Hôm qua 4.8, tại công viên văn hóa Đầm Sen (TP.HCM), trên 5.000 người đã đi bộ đồng hành "Vì nạn nhân chất độc da cam/dioxin năm 2024" nhân dịp kỷ niệm 63 năm Ngày Thảm họa da cam/dioxin Việt Nam (10.8.1961 - 10.8.2024). Chương trình do Hội Nạn nhân chất độc da cam/dioxin TP.HCM phối hợp với Trung tâm Truyền hình Việt Nam khu vực Nam Bộ (VTV9) và Công ty cổ phần phát triển truyền thông Việt News tổ chức.

Theo thiếu tướng Trần Ngọc Thổ, Chủ tịch Hội Nạn nhân chất độc da cam/dioxin TP.HCM, chiến tranh dù đã lùi xa hơn nửa thế kỷ, nhưng mỗi khi nhắc đến nạn nhân chất độc da cam thì vết thương chiến tranh, nỗi đau thể xác, tinh thần vẫn còn đọng trong tâm khảm mỗi người. Chất độc da cam đã làm cho 4,8 triệu người Việt Nam bị phơi nhiễm. Từ năm 1975 cho đến nay, có gần 1 triệu người đã chết. Còn hơn 3 triệu người là nạn nhân, việc đi lại, sinh hoạt hàng ngày rất khó khăn. Hàng trăm nghìn nạn nhân đã chết, hàng trăm nghìn người đang vật lộn với căn bệnh hiểm nghèo…

Với thông điệp "Xin đừng quên họ - Dù bạn có là ai, bạn có chỗ đứng như thế nào trong xã hội, sự đóng góp của bạn với nạn nhân chất độc da cam cũng đem lại cho họ niềm tin lớn trong cuộc sống", thiếu tướng Trần Ngọc Thổ kêu gọi người dân tiếp tục ủng hộ các nạn nhân bằng tất cả tấm lòng, cùng chung tay góp sức, làm vơi bớt nỗi đau da cam.

B.H

Chủ tịch nước Tô Lâm được bầu giữ chức Tổng Bí thư

Như *Văn Hóa điện tử* đã đưa tin, sáng 3.8, tại Thủ đô Hà Nội, BCH Trung ương Đảng khóa XIII đã họp để giới thiệu nhân sự và bầu Tổng Bí thư BCH Trung ương Đảng khóa XIII. Ủy viên Bộ Chính trị, Thủ tướng Phạm Minh Chính thay mặt Bộ Chính trị điều hành Hội nghị.

Trước khi bước vào phiên họp, BCH Trung ương Đảng đã dành phút tưởng niệm đồng chí Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng. Tại Hội nghị, căn cứ các quy định của Đảng, trên cơ sở định hướng giới thiệu nhân sự của Bộ Chính trị, Trung ương đã nêu cao tinh thần trách nhiệm, tập trung trí tuệ, thảo luận dân chủ, suy tôn, thống nhất rất cao với số phiếu tuyệt đối 100% bầu Ủy viên Bộ Chính trị, Chủ tịch nước Tô Lâm giữ chức Tổng Bí thư BCH Trung ương Đảng Cộng sản Việt Nam khóa XIII.

Lãnh đạo Đảng, Nhà nước tặng hoa chúc mừng Chủ tịch nước Tô Lâm được bầu giữ chức Tổng Bí thư

Ngay sau đó, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm đã có bài phát biểu khẳng định kế thừa và phát huy những thành quả cách mạng mà đồng chí cố Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng và các thế hệ lãnh đạo đi trước đã gây dựng; duy trì sự đoàn kết, thống nhất và cùng tập thể Ban Chấp hành Trung ương Đảng, Bộ Chính trị, Ban Bí thư quyết tâm lãnh đạo, chỉ đạo toàn Đảng, toàn dân, toàn quân ta thực hiện thắng lợi các mục tiêu, nhiệm vụ Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XIII đã đề ra, tổ chức thành công Đại hội XIV, đưa đất nước vững bước phát triển trong giai đoạn mới. ■

Tóm tắt tiểu sử Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm

Tiểu sử Tổng Bí thư BCH Trung ương Đảng Cộng sản Việt Nam, Chủ tịch nước Cộng hòa XHCN Việt Nam Tô Lâm.

Ngày sinh: 10.7.1957. Dân tộc: Kinh. Quê quán: Xã Nghĩa Trụ, huyện Văn Giang (Hưng Yên). Nơi ở hiện nay: Số 64 Phan Đình Phùng, phường Quán Thánh, quận Ba Đình, thành phố Hà Nội. Ngày vào Đảng: 22.8.1981. Trình độ: Giáo sư, Tiến sĩ Luật học. Ủy viên Trung ương Đảng khóa XI, XII, XIII. Ủy viên Bộ Chính trị khóa XII, XIII. Đại biểu Quốc hội khóa XIV, XV. Thứ trưởng Bộ Công an: 2010-2016. Bộ trưởng Bộ Công an: 2016-2024. Được thăng cấp bậc hàm Đại tướng Công an nhân dân tháng 1.2019. Chủ tịch nước Cộng hòa XHCN Việt Nam: 2024.

Ngày 3.8.2024: Được BCH Trung ương Đảng bầu giữ chức Tổng Bí thư Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Việt Nam khóa XIII.

Trung ương đồng ý cho các ông Lê Minh Khái, Đặng Quốc Khánh, Nguyễn Xuân Ký, Chẩu Văn Lâm thôi chức vụ trong Đảng

Ngày 3.8, tại Thủ đô Hà Nội, BCH Trung ương Đảng khóa XIII đã họp về công tác cán bộ theo thẩm quyền. Trong phiên làm việc buổi chiều cùng ngày, BCH Trung ương Đảng xem xét Đơn xin thôi giữ các chức vụ của một số lãnh đạo cơ quan Trung ương và địa phương. Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm thay mặt Bộ Chính trị điều hành Hội nghị.

Trên cơ sở báo cáo của Ủy ban Kiểm tra Trung ương và đề nghị của Ban Tổ chức Trung ương, BCH Trung ương Đảng nhận thấy các ông: Lê Minh Khái, Bí thư Trung ương Đảng, Phó Thủ tướng Chính phủ, nguyên Bí thư Ban cán sự đảng, Tổng Thanh tra Chính phủ; Đặng Quốc Khánh, Ủy viên Trung ương Đảng, Bí thư Ban cán sự đảng, Bộ trưởng Bộ TN&MT, nguyên Bí thư Tỉnh ủy Hà Giang, Trưởng Đoàn đại biểu Quốc hội khóa XV tỉnh Hà Giang; Nguyễn Xuân Ký, Ủy viên Trung ương Đảng, Bí thư Tỉnh ủy Quảng Ninh, Chủ tịch HĐND tỉnh Quảng Ninh; Chẩu Văn Lâm, Ủy viên Trung ương Đảng, Bí thư Tỉnh ủy Tuyên Quang, Trưởng Đoàn đại biểu Quốc hội khóa XV tỉnh Tuyên Quang đã vi phạm các quy định của Đảng trong thực hiện chức trách, nhiệm vụ được giao, vi phạm quy định những điều đảng viên không được làm, trách nhiệm nêu gương và các quy định về phòng, chống tham nhũng, tiêu cực.

Nhận thức rõ trách nhiệm trước Đảng và nhân dân, các ông đã có Đơn xin thôi giữ các chức vụ được phân công. Căn cứ quy định hiện hành của Đảng, Nhà nước và xem xét nguyện vọng của các ông, BCH Trung ương Đảng đồng ý để ông Lê Minh Khái thôi giữ chức vụ: Bí thư Trung ương Đảng, Ủy viên BCH Trung ương Đảng khóa XIII; đồng ý để các ông: Đặng Quốc Khánh, Nguyễn Xuân Ký, Chẩu Văn Lâm thôi giữ chức Ủy viên Trung ương Đảng khóa XIII. ■

Tuyệt đối không để người dân nào thiếu chỗ ở, thiếu đói...

Hôm qua 4.8, Thủ tướng Phạm Minh Chính ký Công điện số 75/CĐ-TTg yêu cầu các Bộ ngành, địa phương chủ động phòng, chống, khắc phục hậu quả thiên tai trong thời gian tới.

Theo đó Thủ tướng Chính phủ yêu cầu Bộ trưởng các Bộ, Thủ trưởng cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ, Chủ tịch UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương theo chức năng, nhiệm vụ được giao tiếp tục chủ động tập trung chỉ đạo, tổ chức theo dõi chặt chẽ diễn biến thiên tai, chủ động chỉ đạo, triển khai quyết liệt, kịp thời, hiệu quả các biện pháp ứng phó, khắc phục hậu quả thiên tai.

Chủ tịch UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương: Chủ động hơn nữa để tập trung lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức triển khai công tác phòng, chống, khắc phục hậu quả thiên tai trên địa bàn theo phương châm "bốn tại chỗ" với tinh thần chủ động, kịp thời, quyết liệt nhất để bảo đảm an toàn tính mạng, giảm thiểu thiệt hại về tài sản của nhân dân và nhà nước.

Khẩn trương rà soát, hoàn thiện phương án ứng phó đối với từng loại hình thiên tai có thể xảy ra trên địa bàn, nhất là phương án ứng phó bão, lũ lụt, sạt lở đất, lũ quét; xác định các khu vực trọng điểm xung yếu để chủ động xây dựng kịch bản bố trí lực lượng, phương tiện sẵn sàng ứng phó, cứu hộ cứu nạn khi có tình huống xảy ra. Chỉ đạo triển khai phương án phòng, chống thiên tai trong mùa mưa bão; tổ chức giám sát, kiểm tra, đôn đốc công tác chuẩn bị phòng, chống thiên tai, cứu hộ cứu nạn trước mùa mưa lũ và trước khi xảy ra bão, lũ theo quy định. Tổ chức rà soát, xác định các khu vực có nguy hiểm, nhất là các khu vực sườn dốc có nguy cơ xảy ra sạt lở đất, lũ quét, khu vực bị ngập sâu ven sông, suối để chủ động tổ chức di dời người, tài sản ra khỏi khu vực nguy hiểm, đối với những nơi chưa có điều kiện để di dời ngay phải có phương án chủ động sơ tán khi có tình huống thiên tai để bảo đảm an toàn tính mạng cho người dân.

Chủ động bố trí ngân sách địa phương (bao gồm cả dự phòng ngân sách địa phương và các nguồn vốn hợp pháp khác) để triển khai công tác phòng, chống, khắc phục kịp thời hậu quả thiên tai theo quy định với phương châm tuyệt đối không để người dân nào thiếu chỗ ở, thiếu đói hoặc các vật dụng thiết yếu khác, không để xảy ra bệnh dịch, ô nhiễm môi trường nghiêm trọng sau bão, mưa lũ, ngập lụt, không để ảnh hưởng lớn đến việc học hành của các cháu học sinh. Bộ trưởng Bộ TN&MT tập trung chỉ đạo cơ quan dự báo khí tượng thủy văn kịp thời đánh giá, rút kinh nghiệm công tác theo dõi, dự báo, cảnh báo thiên tai trong thời gian vừa qua, tiếp tục tập trung nâng cao chất lượng công tác dự báo, cảnh báo thiên tai, sạt lở, sụt lún… bảo đảm độ tin cậy; tổ chức theo dõi chặt chẽ diễn biến, dự báo và thông tin kịp thời về thiên tai và các hiện tượng thời tiết cực đoan cho cơ quan chức năng, địa phương và người dân biết để chủ động trong chỉ đạo, triển khai công tác ứng phó thiên tai.

Bộ trưởng Bộ NN&PTNT tổ chức trực ban 24/7 theo dõi sát tình hình, diễn biến thiên tai, tham mưu cho Thủ tướng Chính phủ chỉ đạo và chủ động đôn đốc các Bộ, ngành có liên quan, đặc biệt là các địa phương kịp thời triển khai công tác phòng, chống, khắc phục hậu quả thiên tai theo thẩm quyền và nhiệm vụ được giao tại Nghị quyết số 102/NQ-CP. Kịp thời tổng hợp tình hình thiệt hại, phối hợp với các Bộ có liên quan báo cáo, đề xuất Thủ tướng Chính phủ hỗ trợ các địa phương khắc phục hậu quả khi vượt quá khả năng xử lý của địa phương. Chỉ đạo triển khai công tác bảo đảm an toàn cho hệ thống đê điều và công trình thủy lợi, nhất là các trọng điểm đê điều xung yếu, hồ đập thủy lợi bị hư hỏng, xuống cấp, công trình đê kè đang thi công dở dang; bảo đảm an toàn tàu thuyền hoạt động thủy sản, bảo vệ sản xuất nông nghiệp.

Chủ trì, phối hợp với các cơ quan liên quan chỉ đạo vận hành an toàn các hồ thủy lợi, thủy điện, nhất là các hồ chứa nước lớn trên hệ thống bậc thang thủy điện sông Đà, bảo đảm tuyệt đối an toàn cho công trình, góp phần cắt giảm lũ cho hạ du, khai thác hiệu quả nguồn tài nguyên nước...

P.V

Tín hiệu nào cho thị trường bất động sản?

● THẾ TUẤN

Kể từ ngày 1.8, đồng bộ ba luật mới liên quan đến thị trường bất động sản, gồm Luật Đất đai (2024), Luật Nhà ở (2023), Luật Kinh doanh bất động sản (2023) chính thức có hiệu lực, đã đem tới nhiều hy vọng cho lĩnh vực luôn được đặc biệt quan tâm này.

Người dân không còn là "bên thất thế"

Theo ông Lê Hoàng Châu, Chủ tịch Hiệp hội bất động sản TP.HCM (HoREA), 70% các vướng mắc của doanh nghiệp bất động sản (BĐS) liên quan đến pháp lý. Vì vậy, việc áp dụng Luật Đất đai, Luật Nhà ở, Luật Kinh doanh BĐS đi cùng các nghị định, thông tư quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành sẽ bảo đảm tính đồng bộ, thống nhất để xử lý vướng mắc pháp lý của dự án BĐS.

Đó là phía doanh nghiệp, còn người dân mà cụ thể là người mua nhà, đất thì sao, có được hưởng lợi gì không? Cái lợi đầu tiên, trước hết, đó là việc Luật Đất đai (sửa đổi) đã bãi bỏ quy định về khung giá đất, thay vào đó giá đất sẽ được xác định theo nguyên tắc thị trường. Cũng có nghĩa là giá "ảo" sẽ giảm bớt do thị trường BĐS minh bạch hơn. Đáng chú ý nữa cũng về giá đất. Theo quy định của luật mới, giá đất được tính theo nguyên tắc thị trường, người dân được hưởng lợi khi bị thu hồi đất. Bên cạnh đó, Luật Đất đai mới hướng đến quyền lợi của người mua nhà khi chính thức cấp chứng nhận quyền sở hữu cho đất chưa có sổ từ sau năm 2014.

Đối với việc đặt cọc, Luật Kinh doanh BĐS mới áp dụng quy định chủ đầu tư chỉ được thu tiền cọc mua nhà trên giấy (BĐS hình thành trong tương lai) tối đa 5% giá bán, cho thuê mua và dự án đủ điều kiện mới được mở bán. Người mua đóng tiền lần đầu không quá 30% giá trị hợp đồng bao gồm cả tiền đặt cọc, những lần tiếp theo phải phù hợp với tiến độ xây dựng nhưng tổng số không quá 70% giá trị hợp đồng khi chưa bàn giao nhà ở, công trình xây dựng, phần diện tích sàn xây dựng trong công trình xây dựng cho bên mua. Theo Hội Môi giới BĐS Việt Nam (VARS), Luật Đất đai, Luật Nhà ở, Luật Kinh doanh BĐS mới có hiệu lực sẽ tác động lớn đến người mua nhà theo hướng bảo vệ, tăng cường quyền và lợi ích của họ, không còn là bên thất thế trong "sân chơi" BĐS do hạn chế được phát sinh các vụ việc lừa đảo mà người mua là nạn nhân như trong suốt thời gian qua.

Còn theo ông Vương Duy Dũng, Phó cục trưởng Cục Quản lý nhà và thị trường BĐS (Bộ Xây dựng), ba luật liên quan đến BĐS có hiệu lực từ ngày 1.8 sẽ giúp thị trường đất đai và nhà ở minh bạch và rõ ràng hơn. Khi đã công khai được đầy đủ thông tin cho các thành phần tham gia thị trường thì sẽ khắc phục được câu chuyện "thổi" giá hay giá ảo.

Sau khi ba luật liên quan tới BĐS cùng có hiệu lực đi kèm với đó là 7 Nghị định, giá BĐS có đi xuống? Giới chuyên gia cho rằng, cần có thời gian để chính sách "ngấm" vào thực tế. Nói như ông Võ Hồng Thắng, Giám đốc đầu tư Công ty DKRA Group, trong ngắn hạn rất khó để có thể có sự biến động đột biến vì các bộ luật cần 6 - 12 tháng mới thực sự thẩm thấu vào thị trường. "Tôi cho rằng, điểm rơi có thể sẽ vào khoảng cuối năm 2025 và đạt được đỉnh vào năm 2026. Khi đó, những tín hiệu hồi phục sẽ rõ nét hơn, và chúng ta có thể đón đầu một chu kỳ phát triển mới", ông Thắng nói và cho rằng sự tích cực của thị trường sẽ tới nhưng cần thời gian.

Giá chung cư vẫn neo cao và độ ngấm chính sách

Kỳ vọng về giá nhà đất sẽ giảm khi ba luật mới cùng có hiệu lực từ 1.8. Tuy nhiên, tại thời điểm này, giá căn hộ chung cư vẫn neo cao. Vì sao? Tại Hà Nội và TP.HCM, tới ngày 3.8, giá căn hộ chung cư tại những vị trí thuận lợi vẫn rất cao, không có dấu hiệu hạ nhiệt.

Đáng chú ý, giá căn hộ chung cư (với các phân khúc) tại Hà Nội đã lên ngang bằng với TP.HCM, trong khi vào tháng 5.2024 giá chênh trung bình hơn 4 triệu đồng/m^2. Thông tin từ các sàn giao dịch BĐS cho thấy, hiện mức giá trung bình căn hộ chung cư thương mại ở hai thành phố này ở khoảng trên dưới 60 triệu đồng/m^2. Với Hà Nội, giá căn hộ chung cư thương mại hiện thời không còn dưới 45 triệu đồng/m^2, tăng khoảng 14,5% so với cùng kỳ năm 2023. Tại quận Thanh Xuân, chỉ trong vòng 3 tháng qua, một căn hộ chung cư khoảng 70m^2 đã leo lên gần 1 tỉ đồng/căn (từ 3,5 tỉ đồng lên 4,5 tỉ đồng). Với quận Hà Đông, bất chấp việc hàng loạt khu đô thị mới ngoại thành đã nhiều năm không được lấp đầy thì giá vẫn không chịu giảm, khiến người mua nhà vỡ mộng. Đại diện OneHousing nhận định, những chỉ dấu trên cho thấy thị trường chung cư Hà Nội đã thiết lập mặt bằng giá mới.

Tương tự, tại TP.HCM, giá nhà chung cư mới tại các quận trung tâm đều neo cao, rất khó tìm được căn hộ 70m^2 giá trên dưới 4,5 tỉ đồng. Một khảo sát về BĐS với 537 môi giới bán hàng được lấy ý kiến cho thấy, 32% cho rằng giá tăng do khan hiếm nguồn cung, ít lựa chọn; 23% cho rằng nhu cầu mua nhà tăng trở lại mạnh mẽ; 15% cho rằng nguồn cung mới giá quá cao; 15% cho rằng do nhu cầu đầu tư, đầu cơ đẩy giá; và 11% cho rằng do môi giới BĐS đẩy giá, tác động. Như vậy, trong số các nguyên nhân chính khiến giá căn hộ chung cư cao tại Hà Nội và TP.HCM, nguyên nhân đến từ việc đẩy giá, "thổi" giá được xếp cuối cùng. Tuy nhiên, về vấn đề này, ý kiến của giới chuyên gia kinh tế và những người có thâm niên hoạt động trong lĩnh vực BĐS lại khác khi cho rằng suốt thời gian qua căn hộ chung cư đã bị "làm giá", bị thao túng bởi các nhóm lợi ích, các nhóm đầu cơ lớn.

Tại tọa đàm "Vận hội mới của thị trường BĐS" mới đây, ông Nguyễn Văn Đính, Chủ tịch Hội Môi giới BĐS Việt Nam nhấn mạnh, giá chung cư tăng bất thường là không hợp lý: "Tôi cho rằng, tác động từ nhóm lợi ích nào đó chưa phù hợp lắm trong bối cảnh kinh tế, thị trường, thu nhập người dân chưa hồi phục. Giá nhà tăng cao, nhưng giao dịch lại không xuất hiện, đây có thể là chiêu trò nào đó của một nhóm đầu tư". Một nguyên nhân nữa cũng được chỉ ra là thời gian qua thị trường ít có dự án mới được phê duyệt cấp phép đầu tư. Ví dụ tại Hà Nội, năm 2023 chỉ có duy nhất dự án nhà ở xã hội ở Trung Văn. Trong khi đó, lượng di dân lớn, mỗi năm Hà Nội có thêm 100.000 người. Các dự án chủ yếu là dự án cũ và dự án đã mua đi bán lại, dẫn tới nguồn cung thiếu. Từ đó cũng "giúp cho" nhóm các nhà đầu tư tạo sóng, dẫn dắt thị trường. Cùng về vấn đề này, ông Phạm Đức Toản, Tổng Giám đốc EZ Property bày tỏ, quan trọng nhất là phải gỡ được nút thắt trong việc khan hiếm nguồn cung nhà ở. Hơn nữa, ba luật mới có hiệu lực sẽ chưa thể ngay lập tức tác động nhiều đến thị trường BĐS do độ trễ chính sách.

"Chúng ta cần chờ đợi thêm để chính sách đi vào cuộc sống. Ít nhất tới khoảng cuối năm 2025, thị trường BĐS mới có thể đón nhận những tín hiệu tích cực một cách thực sự rõ ràng", ông Toản nói. ■

Dự án đô thị Trung Văn (Hà Nội) Ảnh: B.LÂM

Quảng Ngãi tiêu hủy các vật liệu nổ còn sót lại sau chiến tranh

Ngày 4.8, Ban CHQS huyện Trà Bồng cho biết, trong lúc đi làm nương rẫy, một người dân xã Trà Giang, huyện Trà Bồng (Quảng Ngãi) đã phát hiện một số đạn và súng còn sót lại sau chiến tranh. Trong 2 ngày (1-2.8), Ban CHQS huyện Trà Bồng phối hợp với Ban Công binh (Bộ CHQS tỉnh Quảng Ngãi) và lực lượng dân quân xã Trà Giang (Trà Bồng) tiến hành xử lý, tiêu hủy 1 khẩu súng B41 cùng 17 quả đạn B41 còn sót lại sau chiến tranh được phát hiện tại tổ 4, thôn 2, xã Trà Giang.

Trước đó, một người dân xã Trà Giang trong quá trình đi làm nương tại địa điểm trên phát hiện số đạn và súng đã kịp thời báo cho chính quyền địa phương và cơ quan chức năng. Ngay sau khi nhận được tin báo, Ban CHQS huyện Trà Bồng đã báo cáo Bộ CHQS tỉnh và xin ý kiến chỉ đạo tổ chức lực lượng rà soát, lựa chọn địa điểm tiêu hủy phù hợp. Bộ CHQS tỉnh đã cử lực lượng chuyên môn trực tiếp chỉ đạo, phối hợp cùng Ban CHQS huyện Trà Bồng tiến hành di chuyển và tiêu hủy thành công 17 đầu đạn và 1 khẩu súng tại khu vực núi suối Gỗ và suối Núa, thôn 2, xã Trà Giang. Quá trình tiêu hủy diễn ra an toàn tuyệt đối về người và phương tiện.

Bộ CHQS tỉnh khuyến cáo người dân cần phải cảnh giác, kịp thời báo cáo cơ quan chức năng khi phát hiện các vật liệu nổ còn sót lại sau chiến tranh. Không được nhặt, cưa, phá bom mìn, đạn và đầu đạn còn sót sau chiến tranh để lấy thuốc nổ và sắt vụn.

NHƯ ĐỒNG

XẢY RA LIÊN TIẾP ĐỘNG ĐẤT Ở KON TUM:

Hướng dẫn người dân vùng tâm chấn kỹ năng ứng phó

● **Bài, ảnh: NGỌC HÒA**

Sau khi ghi nhận hàng chục trận động đất xảy ra liên tiếp tại huyện Kon Plông (Kon Tum), trong đó lần đầu tiên xuất hiện trận động đất có độ lớn 5.0 gây rung chấn ở nhiều tỉnh, thành, Viện Vật lý Địa cầu đã cử đoàn cán bộ đến các xã vùng tâm chấn động đất để tuyên truyền, hướng dẫn người dân kỹ năng ứng phó.

TS Nguyễn Xuân Anh, Viện trưởng Viện Vật lý Địa cầu cho biết, thực hiện Công điện số 73/CĐ-TTg ngày 29.7.2024 của Thủ tướng Chính phủ về việc kiểm tra, chủ động khắc phục hậu quả động đất tại địa bàn huyện Kon Plông (Kon Tum), Chủ tịch Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam đã chỉ đạo Viện Vật lý Địa cầu tiếp tục tổ chức theo dõi diễn biến và các dư chấn động đất; phối hợp với các cơ quan chức năng, huy động các chuyên gia, nhà khoa học làm rõ nguyên nhân động đất gia tăng bất thường trong khu vực, kịp thời thông tin đến các cơ quan chức năng và người dân để phục vụ công tác truyền thông; chỉ đạo ứng phó, tránh để các đối tượng xấu lợi dụng gây hoang mang, bất ổn trong nhân dân.

Đoàn công tác Viện Vật lý Địa cầu hướng dẫn người dân 5 xã của huyện Kon Plông (Kon Tum) kỹ năng ứng phó với động đất

Hướng dẫn người dân kỹ năng ứng phó với động đất

Theo chỉ đạo của Chủ tịch Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam, Viện Vật lý Địa cầu đã cử đoàn công tác đi thực địa tại huyện Kon Plông, phối hợp tuyên truyền và hướng dẫn các kỹ năng ứng phó khi động đất xảy ra cho người dân tại khu vực tâm chấn động đất M=5.0, nhằm giảm thiểu những rủi ro do động đất gây ra cũng như phục vụ công tác an dân tại địa phương trong tình hình động đất xảy ra gần đây.

Cụ thể, trong hai ngày 1-2.8 vừa qua, đoàn công tác của Viện Vật lý Địa cầu đã đi vào các thôn, làng tại xã Đắk Tăng và xã Măng Bút, gần khu vực xảy ra động đất của huyện Kon Plông để phát tờ rơi, tài liệu hướng dẫn. Đồng thời, trực tiếp trao đổi cho người dân các giải pháp phòng tránh động đất, cách ứng phó với các tình huống cụ thể để giảm nhẹ thiệt hại do thiên tai. "Đoàn công tác đã khảo sát, tuyên truyền, hướng dẫn và phát tờ rơi cho người dân về kỹ năng ứng phó với động đất tại địa điểm bị tác động của động đất như các xã Đắk Tăng, Đắk Nên, Đắk Ring, Măng Bút và Măng Càng. Từ đó đến ngày 5.8, đoàn sẽ tiếp tục đến các thôn làng tuyên truyền cho người dân trong vùng động đất để ổn định tâm lý, đời sống bà con", TS Nguyễn Xuân Anh thông tin.

Theo TS Bùi Thị Nhung (thành viên trong đoàn công tác), "có một số tài liệu hướng dẫn xây dựng cho khu vực đô thị nên những tình huống cụ thể lại không phù hợp với đồng bào miền núi. Bởi vậy, đoàn đi sâu vào các tình huống cụ thể tại địa phương của bà con vùng núi hay gặp phải để mổ xẻ, giải đáp từng tình huống. Như đang trên rẫy cần tránh những sườn núi dốc, khi đang nấu ăn thì cần dập lửa trước khi rời khỏi nhà". Chị Y Phiếu ở làng Rô Xia, xã Đắk Tăng cho hay, "thực tế động đất xảy ra nhiều, khi có rung chấn mạnh, người dân có chút lo lắng nhưng giờ mọi người cũng thấy bình thường. Bà con vẫn ra đồng gặt lúa. Nhờ làm tốt công tác tuyên truyền, tập huấn, diễn tập phòng ngừa, ứng phó với động đất nên người dân đã chủ động, vững tin hơn khi ứng phó".

Động đất ở Kon Plông sẽ còn tiếp diễn

Trước đó, *Văn Hóa* đã đưa tin ngày 28.7 vừa qua, huyện Kon Plông xảy ra 21 trận động đất, trong đó trận lớn nhất 5 độ gây rung chấn nhiều khu vực ở các tỉnh Tây Nguyên và các tỉnh miền Trung như Quảng Nam, Quảng Ngãi, Đà Nẵng, Thừa Thiên Huế... Ngày 29.7, huyện Kon Plông ghi nhận thêm 24 trận, và sau đó giảm dần chỉ còn vài trận trong ngày với độ rung chấn nhỏ.

Theo TS Nguyễn Xuân Anh, Viện trưởng Viện Vật lý Địa cầu, chỉ tính riêng từ đầu năm 2024 đến nay, tại Kon Tum đã xảy ra hơn 170 trận động đất có độ lớn từ 2,5 đến 5,0. Các trận động đất xảy ra tại Kon Tum những ngày qua là động đất kích thích, xảy ra do quá trình tích nước của hồ chứa thủy điện tác động lên hệ thống đứt gãy hoạt động bên dưới khiến động đất xảy ra sớm hơn so với quy luật tự nhiên. Động đất kích thích cũng xảy ra theo chu kỳ, có những thời điểm động đất xảy ra dồn dập, có thời kỳ yên tĩnh hơn. Điều này liên quan chặt chẽ đến quá trình vận hành tích nước của hồ chứa thủy điện. Việc phát sinh động đất kích thích phụ thuộc vào nhiều yếu tố hoạt động địa chấn kiến tạo, thủy văn, cần có các nghiên cứu chuyên sâu mới đánh giá được.

Một số yếu tố liên quan đến động đất kích thích như mực nước hồ chứa, tốc độ tích nước hồ chứa, tổng lượng nước sẽ tác động đến động đất. Tuy nhiên, những ảnh hưởng này có thể diễn ra sau vài tháng, vài năm nước khi ngấm đủ xuống bên dưới. "Tại khu vực Kon Plông, chúng tôi đã hoàn thiện hệ thống quan trắc động đất với 11 trạm. Một đề tài nghiên cứu về động đất kích thích trong khu vực đã được phê duyệt và triển khai. Đây sẽ là cơ sở để làm rõ hơn các vấn đề liên quan đến động đất kích thích ở khu vực này. Động đất ở Kon Tum sẽ còn tiếp diễn và gây ảnh hưởng đến ở khu vực đông dân cư và công trình trọng điểm, nhất là vùng tâm chấn. Cơ quan chức năng cần cập nhật thường xuyên để đưa ra phương án thiết kế kháng chấn cho các loại công trình từ trọng điểm, khu dân cư…", Viện trưởng Viện Vật lý Địa cầu thông tin.

Viện trưởng Viện Vật lý Địa cầu cho biết thêm, đơn vị sẽ tiếp tục khảo sát, quan trắc, nghiên cứu chi tiết về địa chất kiến tạo và chế độ địa chấn trong khu vực tỉnh Kon Tum và lân cận. Bên cạnh đó, Viện sẽ thông báo kịp thời về hoạt động động đất đến chính quyền và người dân tại khu vực này. ■

Bố trí thêm hơn 254 tỉ đồng cho dự án Cải thiện môi trường nước ở Huế

Dự án Cải thiện môi trường nước ở TP Huế được triển khai từ năm 2008 đến 30.6.2024 nhưng đang chậm tiến độ do nhiều nguyên nhân, trong đó trọng tâm là thiếu kinh phí vì ngoại tệ JPY (đồng yên Nhật) giảm mạnh. Theo quyết định phê duyệt chủ trương đầu tư của Thủ tướng Chính phủ, dự án có tổng mức đầu tư hơn 24 tỉ yên, tương đương 5.100 tỉ đồng; trong đó nguồn vốn vay ODA là hơn 20,88 tỉ yên, tức khoảng 4.435 tỉ đồng, còn lại hơn 667 tỉ đồng là vốn đối ứng.

Giai đoạn trước 2022, dự án đã hoàn thành hợp phần xây lắp, và từ năm 2022 đến nay sử dụng nguồn vốn kết dư của dự án. Tuy nhiên, trong giai đoạn này, do ảnh hưởng của đại dịch Covid-19 nên đã làm gián đoạn triển khai dự án. Đến tháng 5.2023 mới hoàn tất công tác đấu thầu, trao hợp đồng và sau đó mới triển khai công tác xây lắp trên hiện trường. Thời gian thi công các gói thầu rất hạn chế (chỉ 12 tháng), trong khi điều kiện thời tiết không thuận lợi nên một số hạng mục của dự án không hoàn thành kịp thời điểm 30.6.2024. Hiện nay, các gói thầu của dự án sử dụng phần vốn kết dư, công tác thi công đạt tiến độ khoảng 85%, trong đó có công trình kè và đường đi bộ ven sông Như Ý (đoạn từ Đập Đá đến cầu Vân Dương) đang được cộng đồng quan tâm.

Quá trình thực hiện dự án cũng gặp khó khăn vì thiếu vốn ODA do đồng yên Nhật giảm mạnh (giảm khoảng 24%) và kéo dài so với thời điểm phê duyệt điều chỉnh dự án và ký kết các hợp đồng xây lắp, nên phần vốn vay ODA quy đổi ra VND không đủ để thực hiện các hạng mục đầu tư đã phê duyệt. Theo tính toán, tổng số vốn còn thiếu khoảng 254,2 tỉ đồng. Để tiếp tục thực hiện và hoàn thành dự án, HĐND tỉnh Thừa Thiên Huế đã thống nhất thông qua điều chỉnh chủ trương đầu tư dự án, cụ thể thời gian triển khai dự án kéo dài đến 31.12.2025 và điều chỉnh tổng mức đầu tư dự án, trong đó nguồn vốn đối ứng lên 921 tỉ đồng, tức bố trí thêm hơn 254 tỉ đồng cho dự án.

S.THÙY

Vietnam
Vẻ đẹp bất tận

Tìm đâu ra cảnh "trên bến dưới thuyền"?

Bài 3: CÒN NHIỀU BẤT CẬP

● NGỌC HÀ - SƠN THÙY

Du lịch đường thủy trên cả nước hiện nay có nhiều nghịch lý. Nơi muốn phát triển thì không có bến tàu, nơi có bến tàu thì hơn nửa thập kỷ chưa đón được tàu nào, thậm chí bỏ hoang, gây lãng phí. Cả ở những địa phương kinh tế phát triển như Hà Nội, Đà Nẵng, Huế, Nha Trang hay TP.HCM… đến những địa phương còn khó khăn như Hà Giang, Sơn La, Lai Châu du lịch đường thủy vẫn còn nhiều bất cập.

Đìu hiu các "bến chờ"

Phát triển du lịch đường thủy nội địa sao cho xứng với tiềm năng lợi thế vẫn là câu chuyện vướng mắc nhiều năm nay của ngành du lịch Đà Nẵng. Nhiều năm qua, một số công trình cầu tàu, bến bãi phục vụ du lịch đường thủy nội địa tại Đà Nẵng rơi vào tình trạng bỏ hoang, đìu hiu thưa vắng.

Bến thủy nội địa K20 (phường Khuê Mỹ, quận Ngũ Hành Sơn) có một cầu tàu và một nhà chờ đón khách được đưa vào sử dụng từ năm 2022 nhưng vẫn chưa đón được chuyến tàu du lịch nào. Hạng mục nhà chờ cửa đóng then cài, nằm phơi mưa, phơi nắng giữa vùng cỏ dại, ít người qua lại, cầu tàu được người dân địa phương thường sử dụng là nơi câu cá giải trí. Ông Nguyễn Văn Hiền, Trưởng Ban quản lý Di tích quốc gia đặc biệt danh thắng Ngũ Hành Sơn (đơn vị quản lý bến) cho biết, sau khi bến được hoàn thiện, các hạng mục xung quanh bến như nhà chờ đón khách, trang thiết bị, lắp đặt các bảng chỉ dẫn, nội quy, hệ thống giám sát, cải tạo cảnh quan, cấp điện được quận đầu tư và hoàn thiện. "Tất cả hạ tầng đều bảo đảm vận hành, sẵn sàng đón và phục vụ khi có khách, mọi công việc được giao chúng tôi đã hoàn thành, nhưng việc đưa đón đoàn khách đến K20 cần sự phối hợp của Sở Du lịch Đà Nẵng và các đơn vị lữ hành kết nối. Đến nay chúng tôi vẫn đang… chờ", ông Hiền nói.

Bến thủy nội địa K20 (Ngũ Hành Sơn, Đà Nẵng) chưa đón được chuyến tàu du lịch nào từ năm 2022

Không chỉ bến K20, tại huyện Hòa Vang có cầu tàu Túy Loan, Thái Lai cũng rơi vào tình cảnh hoang tàn. Các hạng mục này nằm trong kế hoạch đầu tư phát triển vận tải hành khách đường thủy nội địa và bến thủy nội địa trên địa bàn đến năm 2025 do UBND TP Đà Nẵng ban hành. Hai cầu tàu hoàn thành từ năm 2017 theo đúng kế hoạch nhưng đến nay cũng chưa đón chuyến tàu nào.

Theo Phó Chủ tịch UBND huyện Hòa Vang Nguyễn Thúc Dũng, sau khi được bàn giao các cầu tàu trên sông Túy Loan, huyện đã khảo sát du lịch đường thủy và thấy còn tồn tại nhiều khó khăn. Đặc biệt là các tàu từ sông Hàn tới cầu tàu Túy Loan sẽ bị vướng bởi độ thấp của cầu Giăng bắc qua sông Túy Loan. Về vấn đề này, huyện Hòa Vang đã có báo cáo gửi các Sở, ngành, thành phố để xin ý kiến, phương án xử lý, nhưng những cây cầu như cầu Giăng đã có từ rất lâu đời, không dễ gì phá đi xây mới. "Huyện đã kêu gọi người dân, các đơn vị quan tâm đầu tư. Ban đầu thì mọi người cũng ủng hộ nhiệt tình nhưng kết quả như thế nào thì chưa thể khẳng định được. Chúng tôi vẫn tiếp tục họp và động viên bà con đồng thuận, góp sức để mong đưa điểm cầu tàu đi vào hoạt động", ông Dũng cho biết.

Ông Phan Minh Hải, Phó BQL Bán đảo Sơn Trà và các bãi biển du lịch Đà Nẵng đánh giá: "Về các điểm tàu du lịch đường thủy, Đà Nẵng mới chỉ thành công ở bến thủy nội địa CT15, các bến thủy nội địa khác chưa được đầu tư đồng bộ, chưa có sản phẩm nào đặc biệt thu hút du khách, đó cũng là nguyên nhân quan trọng dẫn đến việc đường thủy nội địa ở Đà Nẵng chưa thể phát triển".

Thiếu nhiều dịch vụ

Thừa Thiên Huế có tiềm năng lớn về du lịch đường thủy, đặc biệt điểm nhấn là sông Hương được ví von là "dòng sông di sản". Thế nhưng thực tế nhiều năm qua câu chuyện phát triển du lịch đường thủy ở địa phương này vẫn "biết rồi, khổ lắm, nói mãi".

Ghi nhận của *Văn Hóa* ở thời điểm này, dọc sông Hương chỉ có lác đác vài chiếc thuyền du lịch (cỡ nhỏ) chở một số khách ngược dòng lên các di tích chùa Thiên Mụ, điện Hòn Chén. Tại bến thuyền du lịch Tòa Khâm, cũng là bến thuyền chính và lớn nhất hiện nay ở Huế, số lượng thuyền neo đậu chờ đón khách xuất bến không nhiều, các thuyền chủ yếu đậu tạm dọc công viên ven đường Trịnh Công Sơn và chờ phục vụ tour Ca Huế ban đêm trên sông Hương. Đó cũng là sản phẩm du lịch chính trên sông nước đã và đang được triển khai lâu nay tại Huế, còn ban ngày, du lịch đường thủy trên sông Hương gần như chỉ dừng lại ở việc vận chuyển, chưa có các dịch vụ kết nối để tạo được tour tuyến hấp dẫn.

Bến thuyền du lịch Tòa Khâm (Thừa Thiên Huế) vắng bóng du khách

Trên bến thuyền bờ sông Hương, anh Nguyễn Văn Hải, khách du lịch đến từ Đồng Nai chia sẻ: "Sông Hương quá đẹp nên gia đình tôi quyết định đi chuyến bằng thuyền đi dọc sông để ngắm cảnh và đến các điểm di tích tham quan ở khu vực thượng nguồn thay vì phải đi đường bộ như phần đông du khách khác. Trải nghiệm đi thuyền trên sông Hương và ngắm cảnh rất thú vị, không gian cảnh quan thiên nhiên rất nên thơ… nhưng lại thiếu các dịch vụ để kéo dài thời gian ngồi trên thuyền".

Lời nhận xét của anh Hải cũng chính là trăn trở chung của nhiều đơn vị kinh doanh du lịch tại Huế. Hiện nay, thuyền du lịch trên sông Hương có thuyền rồng du lịch truyền thống, chủ yếu phục vụ tour Ca Huế vào ban đêm. Ngoài ra, gần đây có 2 doanh nghiệp đóng mới 8 thuyền gỗ hiện đại hơn, đi kèm là khai thác các dịch vụ chất lượng cao, tuy nhiên lượng khách tham gia không nhiều vì mức giá cao so với mặt bằng chung. Tour nội địa thì xây dựng mức giá theo giá của thuyền rồng truyền thống, nhiều đơn vị dẫn tour bỏ luôn dịch vụ này. Từ năm 2022, một số đơn vị lữ hành đã kết nối triển khai tour "Trà chiều trên sông Hương" (thời lượng 1 giờ 30 phút) trên các chiếc thuyền cao cấp, nhưng khách tham gia trải nghiệm chỉ tập trung vào dịp cuối tuần.

Ông Nguyễn Văn Phúc, Giám đốc Sở Du lịch tỉnh Thừa Thiên Huế cũng thừa nhận rằng: "Tiềm năng du lịch đường thủy ở Thừa Thiên Huế rất lớn, ngoài sông Hương còn có sông Ô Lâu, các chi lưu, sông đào của sông Hương qua khu vực thành phố… Lâu nay, gần như việc khai thác tour tuyến chỉ tập trung ở sông Hương, không có sự kết nối với các chi lưu, sông đào, trong đó có sông Ngự Hà ở bên trong kinh thành Huế. Trên sông Hương, các đơn vị vận chuyển cũng chủ yếu tập trung phương tiện, không có và thiếu đơn vị kết nối, khai thác tour đường thủy chuyên nghiệp hoặc kết hợp đường bộ và đường sông. Du lịch đường sông ở Huế gần như chỉ là vận chuyển khách đường thủy…".

Theo đại diện lãnh đạo Sở Du lịch chia sẻ, cơ sở hạ tầng cũng là một trong những khó khăn để phát triển du lịch đường thủy. Trên sông Hương hiện có 14 bến thuyền (theo quy hoạch là 69 bến lớn, nhỏ), trong đó chỉ có 1/3 là bến phục vụ cho du lịch, còn lại là các bến tạm. Các bến thuyền dọc sông Hương đã và đang được xây dựng, chỉnh trang, nâng cấp thuộc dự án "Phát triển cơ sở hạ tầng du lịch hỗ trợ cho tăng trưởng toàn diện khu vực tiểu vùng Mê Kông mở rộng - giai đoạn 2, dự án thành phần tại Thừa Thiên Huế" nhưng đang chậm tiến độ kéo dài. Ngoài ra, 2 bến thuyền ở khu vực đầm phá Tam Giang được triển khai để kết nối phát triển du lịch đường thủy từ sông về đầm phá, nhưng gặp vướng mắc với các quy định về phương tiện vận tải đường thủy nên chuyện "kết nối" cũng còn là kế hoạch dài.

Những người làm du lịch cho rằng, khoảnh khắc thuyền trôi trên sông Hương, ngắm nhìn cố đô trong dòng chảy hối hả của thời cuộc, tưởng tượng về những năm tháng vàng son thuở trước hay vừa nghe ca Huế, vừa nhìn ngắm sông Hương lung linh, lãng mạn buổi đêm, không dễ gì có được. Khi thuyền đi qua cầu Trường Tiền, Dã Viên, Phú Xuân… bóng những thiếu nữ trong tà áo dài tím với chiếc nón bài thơ đã khiến nhiều du khách ngơ ngẩn. Cảm giác đó, không phải điểm đến nào cũng có thể mang lại cho du khách. Trong rất nhiều những sản phẩm hấp dẫn, du lịch trên sông Hương gắn với tìm hiểu lịch sử, văn hóa, ẩm thực ở Huế sẽ là những sản phẩm du lịch đặc trưng mà du khách đến Huế không thể bỏ qua.

(Còn tiếp)

Về làng K3 trải nghiệm văn hóa đặc sắc đồng bào Ba Na Kriêm

● **Bài, ảnh: PHAN HIẾU**

Làng K3, xã Vĩnh Sơn, huyện Vĩnh Thạnh (Bình Định) là một trong những làng đồng bào dân tộc thiểu số còn lưu giữ khá nguyên vẹn các giá trị văn hóa đặc sắc, phong phú của người Ba Na Kriêm. Đời sống kinh tế, văn hóa, xã hội của đồng bào gắn với thiên nhiên, sinh thái vùng núi cao đã tạo nên những giá trị trải nghiệm du lịch đặc sắc cho vùng đất nơi đây.

Đời sống văn hóa của người Ba Na Kriêm ở làng K3 rất phong phú và đa dạng

Nhiều tiềm năng

Mới đây, UBND tỉnh Bình Định đã ban hành quyết định số 862/QĐ-UBND phê duyệt Đề án phát triển du lịch cộng đồng trên địa bàn tỉnh đến năm 2025, trong đó có làng K3, xã Vĩnh Sơn. Việc này có ý nghĩa rất lớn, bởi đây sẽ là động lực để định hướng phát triển sản phẩm du lịch cộng đồng phục vụ du khách, gắn với bảo tồn, phát huy những giá trị văn hóa, bảo vệ tài nguyên, môi trường du lịch, tạo sinh kế cho người dân ở đây.

Ông Đinh Văn Ngái, Phó Chủ tịch UBND xã Vĩnh Sơn cho hay: "Văn hóa và đời sống người dân địa phương, đặc biệt của đồng bào Ba Na, còn lưu giữ nhiều nét đẹp truyền thống là những giá trị cốt lõi thu hút khách du lịch. Các giá trị văn hóa vật thể và phi vật thể mang đậm bản sắc riêng của đồng bào Ba Na Kriêm được thể hiện rõ nét qua trang phục, nông cụ, nhạc cụ, lễ hội mừng lúa mới, các trò chơi, các điệu múa xoang, các bài cúng, những bài hơmon, kiến trúc nhà sàn, nghề đan lát, dệt thổ cẩm, những làn điệu hát ru, những nhạc cụ dân tộc độc đáo... Hằng năm, từ tháng Chạp đến tháng 3 âm lịch năm sau, đồng bào Ba Na theo truyền thống mở lễ hội tạ ơn Giàng là đấng thần linh tối cao của họ. Người Ba Na gọi lễ ấy là Koh Kpô hay Groong Kpô Tonơi (lễ hội Đâm trâu).

Cũng theo ông Đinh Văn Ngái, làng K3 nằm ở phía Đông xã Vĩnh Sơn, hiện có 149 hộ đang sinh sống, trong đó đồng bào Ba Na có 101 hộ. Ở làng K3 ẩm thực rất đặc sắc trong đó phải kể tới như rượu cần, heo đen, cơm lam, cá tầm, chè dây Vĩnh Sơn, rau dớn, cá đá, cá niêng, gà đồi nướng muối lá chanh ớt bay… Văn hóa ẩm thực ấy như phản ánh đời sống vật chất, tinh thần cũng như cách thức con người ứng xử với thiên nhiên.

Nằm ở độ cao 800m nên Làng K3 có khí hậu mát mẻ ôn hòa, đất đai màu mỡ, thích hợp cho việc trồng các loại cây ăn quả, rau, hoa ôn đới, có diện tích đất rừng tự nhiên lớn, hệ sinh thái đa dạng phong phú và có nhiều loại lâm sản quý hiếm, có hồ A thủy điện Vĩnh Sơn. Những năm qua, huyện Vĩnh Thạnh đã chủ động triển khai bước đầu để thực hiện Đề án phát triển du lịch cộng đồng tại làng K3 như: Tạo cảnh quan, trồng hoa, cây xanh; xây dựng nhà vệ sinh công cộng, bãi đậu xe; trang bị thùng rác công cộng; nhà trưng bày nhạc cụ truyền thống, dụng cụ lao động, thổ cẩm của đồng bào Ba Na Kriêm; tập huấn du lịch cho đồng bào Bana Kriêm ở địa phương…

Góp phần cải thiện sinh kế bền vững

Ông Lê Văn Vinh, Trưởng phòng VHTT huyện Vĩnh Thạnh cho biết, một trong những sản phẩm du lịch đặc trưng thu hút đông đảo du khách đến với Vĩnh Sơn đó là ngắm hoa đào mùa xuân. Huyện đang chú trọng xây dựng khu du lịch sinh thái cộng đồng vùng hoa anh đào, trải nghiệm mùa các loại hoa khác nở; tìm hiểu đời sống, văn hóa truyền thống của đồng bào Ba Na Kriêm nơi đây. Ngoài ra, huyện sẽ thiết kế xây dựng điểm check-in tại hồ A thủy điện Vĩnh Sơn, thành lập các ban, tổ quản lý dịch vụ du lịch cộng đồng… để phát triển du lịch cộng đồng ở làng K3, xã Vĩnh Sơn. "Việc phát triển du lịch cộng đồng tại làng K3, cũng là cách để huyện Vĩnh Thạnh tiếp tục đẩy mạnh thực hiện Dự án 6 "Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch" tại vùng cao đồng bào Ba Na ở xã Vĩnh Sơn", ông Lê Văn Vinh chia sẻ.

Du lịch cộng đồng đang là loại hình mang lại nhiều lợi ích phát triển bền vững cho các địa phương trong việc cải thiện sinh kế cho người dân, góp phần bảo vệ tài nguyên môi trường sinh thái, bảo tồn và phát huy văn hóa bản địa, khắc phục được những nhược điểm như tính tự phát, dịch vụ thiếu chuyên nghiệp, khả năng quản lý, sản phẩm kém hấp dẫn… trong hoạt động du lịch do người dân thực hiện.

Tỉnh Bình Định đang chỉ đạo các cơ quan, địa phương liên quan xây dựng kế hoạch triển khai Đề án phát triển du lịch cộng đồng tại làng K3, xã Vĩnh Sơn theo lộ trình, với những hoạt động trọng tâm, mục đích hướng đến là phát triển du lịch chủ thể là cộng đồng nhằm nâng cao thu nhập, cải thiện sinh kế bền vững.

Theo ông Lâm Hải Giang, Phó Chủ tịch UBND tỉnh Bình Định, tỉnh sẽ tranh thủ nguồn vốn từ các chương trình mục tiêu phát triển cho khu vực miền núi, xây dựng nông thôn mới, xóa đói giảm nghèo gắn với phát triển du lịch trên địa bàn. Cụ thể, ưu tiên ngân sách nhà nước đầu tư cho phát triển hạ tầng; trùng tu tôn tạo các di tích; bảo vệ tài nguyên môi trường; hoạt động quảng bá xúc tiến; tuyên truyền nâng cao nhận thức người dân; đào tạo bồi dưỡng nguồn nhân lực... Đồng thời, huy động nguồn lực từ các doanh nghiệp, đặc biệt là các doanh nghiệp lữ hành bằng cách hợp tác đôi bên cùng có lợi thông qua cơ chế tạo điều kiện ưu đãi cho doanh nghiệp mở tour đến làng K3, xã Vĩnh Sơn; kêu gọi sự giúp đỡ các các doanh nghiệp nhằm đề cao loại hình du lịch có trách nhiệm. ■

Tuần du lịch, văn hóa Lai Châu năm 2024

Tỉnh Lai Châu vừa ban hành Kế hoạch về việc tổ chức Tết Độc lập và Tuần du lịch, văn hóa Lai Châu năm 2024 tại huyện Than Uyên với nhiều hoạt động hấp dẫn mang đậm bản sắc văn hóa dân tộc chào đón du khách dịp Quốc khánh 2.9.

Theo đó, Tết Độc lập và Tuần du lịch, văn hóa Lai Châu năm 2024 sẽ diễn ra từ ngày 31.8 - 3.9 tại huyện Than Uyên với chuỗi các hoạt động du lịch, văn hóa phong phú, hấp dẫn mang đậm bản sắc văn hóa dân tộc sẽ đem tới cho người dân, du khách trải nghiệm mới lạ và hấp dẫn nhân dịp Quốc khánh 2.9. Điểm nhấn là lễ khai mạc có chủ đề "Về với những đỉnh núi Lai Châu kỳ vĩ" sẽ diễn ra vào lúc 20h ngày 31.8 tại sân vận động huyện Than Uyên. Lễ bế mạc diễn ra vào lúc 16h ngày 2.9.

Trong khuôn khổ chương trình còn diễn ra nhiều hoạt động sôi nổi như: Giao lưu, trình diễn văn hóa, văn nghệ, Giải chạy quốc tế KOMOMO Than Uyên 2024, hội thi ẩm thực truyền thống các dân tộc trên địa bàn huyện Than Uyên, chương trình lễ hội đường phố, Giải đua mô tô địa hình, giải đua thuyền Kayak, bay biểu diễn dù lượn có động cơ, thi các môn thể thao dân tộc, trưng bày, giới thiệu sản phẩm trà, sâm, không gian văn hóa các dân tộc tỉnh Lai Châu, triển lãm ảnh đẹp du lịch Lai Châu, triển lãm sách, báo, tài liệu địa chí và nghệ thuật thư pháp và không gian trưng bày, giới thiệu các sản phẩm OCOP và một số sản phẩm nông sản đặc trưng của Lai Châu... Các hoạt động góp phần tăng cường liên kết, hợp tác phát triển du lịch giữa các địa phương, tạo cơ hội để các doanh nghiệp lữ hành tìm hiểu, mở rộng thị trường, xây dựng các tour du lịch mới, giới thiệu đến du khách trong và ngoài nước về hình ảnh, thiên nhiên con người Lai Châu.

Đây là sự kiện nhằm phát huy truyền thống đón Tết Độc lập hằng năm của người dân huyện Than Uyên nói riêng và nhân dân các dân tộc tỉnh Lai Châu nói chung, qua đó nêu cao truyền thống "Uống nước nhớ nguồn", giáo dục truyền thống yêu nước và tự hào dân tộc. Đồng thời góp phần quan trọng trong việc nâng cao nhận thức, trách nhiệm của các cấp, các ngành và đồng bào các dân tộc trong việc bảo tồn, phát huy bản sắc văn hóa truyền thống tốt đẹp các dân tộc gắn với phát triển du lịch trên địa bàn Lai Châu. **H.MINH**

Tết Độc lập và Tuần du lịch, văn hóa Lai Châu năm 2024 sẽ đem tới cho người dân, du khách trải nghiệm hấp dẫn

Xót xa bảo vật quốc gia bia Sùng Chỉ

● PHẠM NGÂN

Bia Sùng Chỉ (Sùng chỉ bi ký) ở xã Tùng Lộc (Can Lộc, Hà Tĩnh) là bảo vật quốc gia từ năm 2019. Sau bốn năm được công nhận, bảo vật này chưa được cơ quan chức năng, chính quyền địa phương quan tâm, đề ra cơ chế bảo vệ đặc biệt nên đã, đang xuống cấp.

Mặc dù bia Sùng Chỉ đã được công nhận bảo vật quốc gia nhưng vì không có biển chỉ dẫn nên chúng tôi gặp nhiều khó khăn tìm đến tham quan, nghiên cứu. Bia Sùng Chỉ nằm lặng lẽ, khuất lập trong một không gian nhỏ hẹp tại thôn Đông Vinh. Qua cánh cổng sắt hoen rỉ, cảnh tượng xót xa đập vào mắt khi tại khu vực bảo vật quốc gia bia Sùng Chỉ là sự nhếch nhác, cỏ dại mọc um tùm. Tại những lối đi, lá khô chất ngổn ngang do lâu ngày không được quét dọn.

Ai nào quan tâm…

Ông Hà Văn Cần, tộc trưởng họ Hà buồn rầu cho biết: Vào dịp đầu xuân năm mới hoặc ngày 7.3 âm lịch, ngày giỗ danh nhân Hà Tông Mục, con cháu dòng tộc lại tề tựu về đền thờ Sùng Chỉ dâng hương và dọn vệ sinh, phát quang bụi rậm. Đền thờ danh nhân Hà Tông Mục và bia Sùng Chỉ nằm ở hai vị trí khác nhau. Các hoạt động thờ tự chủ yếu diễn ra ở đền thờ Hà Tông Mục nên thời gian để quan tâm, bảo tồn bia Sùng Chỉ cũng không nhiều.

Cũng theo ông Hà, đã bốn năm được công nhận bảo vật quốc gia nhưng tại khu vực bia Sùng Chỉ chưa được cơ quan có thẩm quyền lên kế hoạch bảo vệ, tu bổ, bảo quản, phát huy đúng với giá trị của bảo vật. Thậm chí một số cổ vật trong đền thờ như cặp chó đá giữ đền bị lấy trộm, người dân đã báo cơ quan, chính quyền nhưng đến nay cổ vật vẫn "biệt tích". Lư hương đá thờ mẹ vợ danh nhân Hà Tông Mục cũng bị gãy, không thể sử dụng. Thời tiết miền Trung nắng nóng khắc nghiệt, không để bia Sùng Chỉ bị phủ rêu phong, mưa nắng bào mòn và bị xâm hại, nên con cháu trong dòng họ đã đóng góp tiền dựng mái nhà bao che. Tuy nhiên chữ trên bia đã bị mòn, mờ dần do không có phương án bảo vệ đúng cách.

Bia Sùng Chỉ được dựng vào năm 1696 để ghi nhận công lao, sự nghiệp của danh nhân Hà Tông Mục, một tiến sĩ, danh thần nổi tiếng thời Lê Trung Hưng, có nhiều công trạng đối với đất nước. Với quê hương, tiến sĩ Hà Tông Mục có tình sâu nghĩa trọng: "Ông đối với quê hương ơn sâu đức dày, có nhiều công ngăn trừ tai họa, xóm làng đều bội phục, xin tôn thờ ông và phu nhân nhưng ông đã từ chối việc đó. Phải nài nỉ đến ba, bốn lần, ông khen là có hậu ý, lại ra ơn cho 8 mẫu ruộng tốt, 4 mảnh ruộng mạ để lo việc nếp xôi. Người làng càng vui mừng, bèn lập sinh từ, đặt tên Sùng Chỉ để lưu lại làm nơi hương khói muôn đời" (theo Văn bia Hà Tĩnh).

Còn theo văn bia Sùng Chỉ, tiến sĩ Hà Tông Mục khi làm quan dốc sức vào việc nước, việc dân, kính trời, thương người, lòng mến yêu rộng khắp, luôn chăm lo đến việc tri ân họ hàng, làng xóm. Ông Hà Tông Mục nêu cao việc dạy dỗ, cảm hóa, khuyên bảo nhân từ với cấp dưới và người không biết chữ thánh hiền, dạy bảo họ lễ phép để thu phục lòng người. Công đức nhiều, nhưng ông không màng tới việc báo đáp và phục dịch của dân. Nhờ có Hà tướng công mà giảm bỏ được nhiều hủ tục. Khi có việc làng, ông đều bỏ tiền ra chu cấp hội hè. Nhờ ông mà quê hương thịnh vượng. Người dân lưu tán đều tìm đường về quê làm ăn, vui vẻ ấm no. "Nay không biết lấy gì báo đáp nên lập Sùng Chỉ để phụng thờ muôn đời. Mọi người già trẻ trên dưới trong làng họp lại xin tôn thờ Tướng công làm Tổ Ông của làng, bà họ Vũ làm Tổ Bà của làng để tháng, năm cúng tế lâu dài mãi mãi" (Văn bia Hà Tĩnh). Toàn thể chức sắc, già trẻ bốn thôn Mông Tiết, Phúc Hậu, Vinh Phúc và Hữu Phúc đều vui vẻ tôn bầu và ký tên về việc suy tôn Hà Tông Mục vào ngày 6 tháng 6 năm Ất Hợi, niên hiệu Chính Hòa thứ 16 (1695).

> *"Mặc dù được phân cấp quản lý di tích tại địa phương, nhưng với lý do bia Sùng Chỉ chưa công bố quyết định là bảo vật quốc gia nên địa phương chưa có nguồn ngân sách và phương án nào để bảo quản, bảo vệ. Phương án trước mắt là xã giao cho dòng họ quản lý. Theo con em dòng họ thông tin, dự kiến bia Sùng Chỉ sẽ được công bố quyết định bảo vật quốc gia vào tháng 8.2024. Tuy nhiên, nguồn ngân sách địa phương hết sức eo hẹp nên chính quyền xã rất mong muốn sớm có những nguồn hỗ trợ bảo tồn khác để có chi phí duy tu, bảo vệ hằng năm cho bảo vật này."*
>
> **(Ông NGUYỄN CHỈ TÙNG, Chủ tịch UBND xã Tùng Lộc)**

Theo thời gian, một số mặt của bia đã bị mòn, không nhìn được rõ chữ

Không gian tại khu vực Bia Sùng Chỉ nhếch nhác, cỏ dại mọc um tùm

Chưa có phương án bảo vệ

Năm 2019, Thủ tướng Chính phủ đã có quyết định công nhận bia Sùng Chỉ tại xã Tùng Lộc, huyện Can Lộc là bảo vật quốc gia. Bia Sùng Chỉ là hiện vật độc bản. Bia nặng hơn một tấn, làm bằng đá xanh cao 1,6m, đặt trên đế ba cấp rộng 89 cm; thân bia kích thước 94x58 cm, mái che hình nón úp, đỉnh có hình hồ lô. Trên thân bia là nhiều họa tiết trang trí theo kiến trúc thế kỷ XVII - XVIII (thời Lê - Trịnh), các áng mây cuộn xoắn lại cả hai đầu, phía sau mỗi áng mây có một dải mây cong vút.

Trên thân bia được chia làm bốn mặt, mỗi mặt đều khắc các đại từ và câu đối chữ Hán. Bia liệt vào danh mục đặc biệt để bảo tồn và phát huy những giá trị trong nền văn hiến của quê hương Hà Tĩnh và nước nhà. Trong khuôn viên đền thờ Sùng Chỉ hiện có: Bia Sùng Chỉ, bia ghi công mẹ vợ danh nhân Hà Tông Mục (bia nhỏ) cùng một sập đá lớn để ông dùng uống trà, đánh cờ. Do không được đầu tư, tôn tạo

và trải qua thời gian nên bia Sùng Chỉ đã xuống cấp nghiêm trọng và nhiều hiện vật tại quần thể đền thờ Sùng Chỉ cũng không còn. Hiện bốn mặt của bia Sùng Chỉ đã bị mòn, không nhìn được rõ chữ…

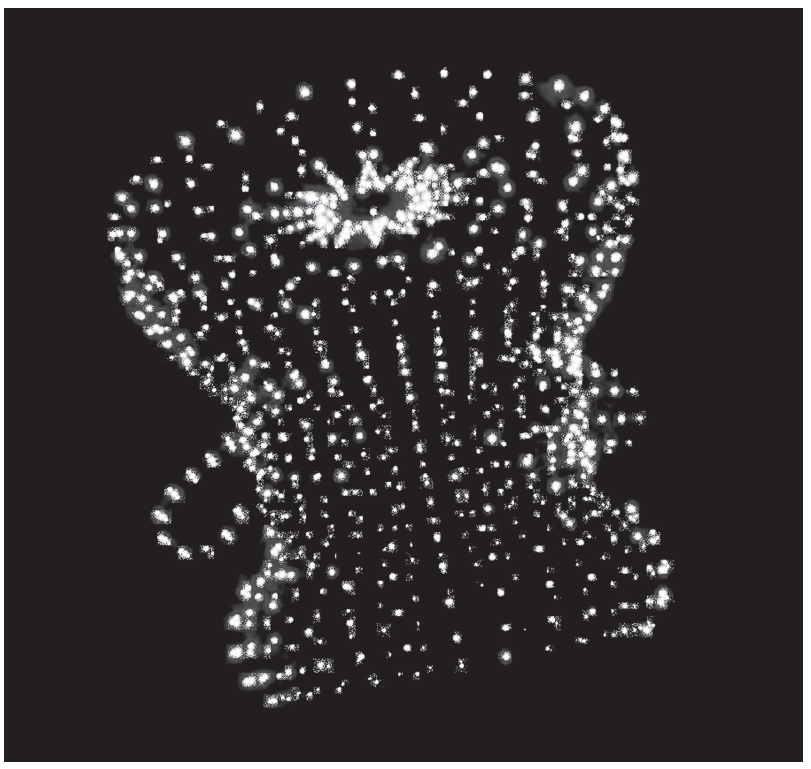
Trao đổi về câu chuyện xót xa này, ông Nguyễn Chỉ Tùng, Chủ tịch UBND xã Tùng Lộc cho biết: Được biết bia Sùng Chỉ được công nhận là bảo vật quốc gia năm 2019. Khi được công nhận cũng là thời điểm diễn biến phức tạp của đại dịch Covid-19 nên tỉnh Hà Tĩnh chưa tổ chức lễ công bố quyết định. Thông tin đó cũng chỉ nghe con cháu dòng họ Hà thông báo, mọi quyết định công bố từ cơ quan chức năng đến nay xã cũng chưa nhận được. Mặc dù được phân cấp quản lý di tích tại địa phương, nhưng với lý do bia Sùng Chỉ chưa công bố quyết định là bảo vật quốc gia nên địa phương chưa có nguồn ngân sách và phương án nào để bảo quản, bảo vệ. Phương án trước mắt là xã giao cho dòng họ quản lý. Theo con em dòng họ thông tin, dự kiến bia Sùng Chỉ sẽ được công bố quyết định bảo vật quốc gia vào tháng 8.2024. Tuy nhiên, nguồn ngân sách địa phương hết sức eo hẹp nên chính quyền xã rất mong muốn sớm có những nguồn hỗ trợ bảo tồn khác để có chi phí duy tu, bảo vệ hằng năm cho bảo vật này.

Theo ông Hà Văn Sỹ, người đại diện cho dòng họ Hà ở xã Tùng Lộc (Can Lộc), trong lịch sử ít có người được nhân dân tôn thờ khi còn sống như tiến sĩ Hà Tông Mục. Đây là việc làm có ý nghĩa nhân văn khi ông vừa tròn 43 tuổi. Cùng với Súng thần công (3 khẩu súng thần công thời Nguyễn) được Thủ tướng Chính phủ quyết định công nhận là bảo vật quốc gia năm 2013 được bảo quản tại Bảo tàng tỉnh Hà Tĩnh thì tại tỉnh chỉ có thêm bia Sùng Chỉ là bảo vật quốc gia. Ngay từ lúc lập hồ sơ khoa học đề nghị công nhận cổ vật, hiện vật, bộ sưu tập… là bảo vật quốc gia đã trải qua một quy trình xét duyệt cẩn thận với bằng chứng dữ liệu chân thực khách quan, chính xác về giá trị độc bản, nguồn gốc xuất xứ rõ ràng. Trước tình trạng một báu vật quốc gia đang bị xuống cấp, dòng họ mong mỏi cơ quan chức năng có phương án bảo vệ, quản lý và phát huy giá trị bảo vật quốc gia đúng với quy định của Luật Di sản văn hóa. ■

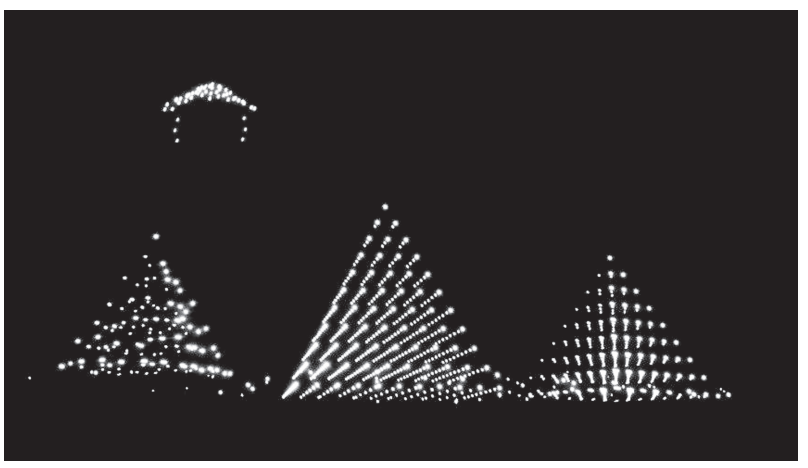
"Khắc họa" trống đồng Đông Sơn, chim Lạc… trên vịnh Nha Trang

● **Bài, ảnh: XUÂN HƯỚNG**

Màn trình diễn ánh sáng bằng thiết bị bay không người lái (drone) của hai đội Pháp và Các Tiểu vương quốc Ả Rập Thống nhất (UAE) đã tái hiện hình ảnh những kỳ quan của thế giới cổ đại và Việt Nam cùng những hình ảnh đặc trưng của vùng đất Nha Trang - Khánh Hòa như lời chào ấn tượng để khép lại Lễ hội Vịnh ánh sáng quốc tế Nha Trang 2024.

Drone vẽ hình di sản trên bầu trời vịnh Nha Trang

Trong đêm bế mạc Lễ hội Vịnh ánh sáng quốc tế Nha Trang 2024 diễn ra cuối tuần qua với chủ đề "Kỳ quan hội tụ" có hàng triệu du khách tại Nha Trang đã được chứng kiến các đội thi biểu diễn drone trên bầu trời vịnh Nha Trang (khu vực đảo Hòn Tre). Trong đó đội Pháp trình diễn ấn tượng với 1.000 drone 3D kết hợp hỏa thuật đã "vẽ" nên các kỳ quan thế giới bằng ánh sáng như kim tự tháp Giza, hải đăng Alexandria, Vạn Lý Trường Thành... hay vịnh Hạ Long trên bầu trời vịnh Nha Trang.

Với biệt danh "phù thủy ánh sáng", đội UAE sử dụng drone siêu nhẹ và siêu sáng để tái hiện các hình ảnh quen thuộc đậm chất Việt Nam như cà phê, trống đồng Đông Sơn, chim Lạc, hoa sen, cùng những hình ảnh về Nha Trang. Cùng với màn trình diễn drone đặc sắc là chương trình nghệ thuật với sự góp mặt của nhiều ca sĩ nổi tiếng như Đức Phúc, Soobin, Văn Mai Hương... đã tạo nên một bữa tiệc nghệ thuật đầy ấn tượng trong lòng du khách. Chia sẻ với phóng viên *Văn Hóa*, chị Bùi Thị Hồng Hạnh (đến từ TP.HCM) cho biết: "Đến với Lễ hội Vịnh ánh sáng quốc tế Nha Trang 2024, gia đình chúng tôi đã đến Nha Trang trước hai ngày để mua vé ra đảo và vui chơi. Được "mục sở thị" drone light đủ màu sắc, hình thù giữa một hòn đảo thật tuyệt vời". Nhiều du khách quốc tế cũng đổ xô về đảo Hòn Tre trong đêm hội để tham gia vào "bữa tiệc ánh sáng" trên bầu trời vịnh Nha Trang. Những tiếng vỗ tay, tiếng reo hò cổ vũ vang trên vịnh biển.

Từ đất liền, nhiều gia đình không mua được vé ra đảo đã tập trung ra các bãi biển trước Công viên Thanh Niên… để chứng kiến phần biểu diễn ánh sáng drone từ xa. Chị Phùng Thị Tuyển (TP Nha Trang) cho biết, "vì không mua được vé ra đảo Hòn Tre nên chúng tôi tới bãi biển để xem biểu diễn drone từ trong đất liền. Một bầu trời rực sáng, vịnh biển lung linh và nhộn nhịp chưa từng có từ trước đến nay". Trong đêm bế mạc Lễ hội Vịnh ánh sáng quốc tế Nha Trang 2024, Ban tổ chức đã trao giải vô địch cho đội UAE. Đồng thời, Ban tổ chức còn trao ba giải thưởng khác gồm: Kỹ thuật trình diễn xuất sắc nhất (đội Hàn Quốc); Hình ảnh xuất sắc nhất (đội Pháp) và Câu chuyện xuất sắc nhất (đội Trung Quốc). Cũng trong đêm bế mạc, đại diện Tổ chức kỷ lục Guinness Thế giới đã trao 2 kỷ lục Guinness Thế giới cho tỉnh Khánh Hòa: "Màn trình diễn ánh sáng về các kỳ quan lớn nhất thế giới" và "Màn trình diễn ánh sáng biểu tượng văn hóa Việt - chim Lạc lớn nhất thế giới".

Phát biểu tại buổi lễ, ông Đinh Văn Thiệu, Phó Chủ tịch UBND tỉnh Khánh Hòa cho biết, với chủ đề "Kỳ quan tụ hội" đêm thi thứ hai giữa hai đội Pháp và UAE đã mang đến cho khán giả một màn trình diễn thật sự ấn tượng. "Tỉnh Khánh Hòa hy vọng sự thành công của Lễ hội Vịnh ánh sáng quốc tế Nha Trang 2024 sẽ góp phần cho sự thành công của hoạt động kích cầu du lịch. Với hiệu ứng lan tỏa hình ảnh du lịch Nha Trang - Khánh Hòa, thông qua sự kiện này, tỉnh sẽ nghiên cứu tiếp tục duy trì tổ chức Lễ hội Vịnh ánh sáng thường niên", ông Thiệu nói. Theo ước tính của Sở Du lịch, trong tháng 7.2024, tỉnh Khánh Hòa đón 1.550.000 lượt khách lưu trú, tăng 24% so với cùng kỳ năm 2023. Trong đó, khách quốc tế ước đạt 395.000 lượt, tăng 61,2% so với cùng kỳ; khách nội địa ước đạt 1.155.000 lượt, tăng gần 14,9% so với cùng kỳ. Tổng thu từ khách du lịch ước đạt 7.061,5 tỉ đồng, tăng 21,9% so với cùng kỳ.

Du khách háo hức với màn trình diễn drone

Các khách sạn tại trung tâm TP Nha Trang trong khoảng thời gian diễn ra Lễ hội Vịnh ánh sáng quốc tế Nha Trang 2024 đạt công suất phòng trung bình trên 90%. Hơn 50 triệu lượt xem trực tiếp chương trình Lễ hội Vịnh ánh sáng quốc tế Nha Trang 2024 trên các kênh truyền hình và kênh truyền thông khác. Hơn 5 triệu lượt tương tác về sự kiện trên các nền tảng mạng xã hội, fanpage Lễ hội Vịnh ánh sáng quốc tế Nha Trang 2024. Lễ hội Vịnh ánh sáng quốc tế Nha Trang 2024 đã góp phần kích cầu thu hút du khách và quảng bá mạnh mẽ thương hiệu, hình ảnh điểm đến du lịch Khánh Hòa đến bạn bè, du khách trong nước và quốc tế. Năm 2024, tỉnh Khánh Hòa đặt mục tiêu đón 9 triệu lượt khách lưu trú, trong đó có 3 triệu lượt khách quốc tế, đồng thời phấn đấu doanh thu du lịch đạt khoảng 40.000 tỉ đồng. ■

Vận động sáng tác lời mới Thơ ca - lý - hò - vè Việt Nam năm 2024

Trung tâm Văn hóa TP.HCM triển khai tổ chức Cuộc vận động (CVĐ) Sáng tác lời mới thơ ca - lý - hò - vè Việt Nam năm 2024 với chủ đề Nông thôn ngày mới. CVĐ nhằm bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa nghệ thuật dân gian và tiếp tục giới thiệu, quảng bá, tuyên truyền các tác phẩm nghệ thuật truyền thống trong đời sống cộng đồng hiện nay.

Mỗi tác giả tham gia không quá 5 tác phẩm theo các hình thức: Tác phẩm thơ - lý - hò - vè; tác phẩm thơ nhạc. Trung tâm Văn hóa TP.HCM cho biết sẽ phối hợp với Đài Truyền hình và Đài Tiếng nói Nhân dân TP.HCM thực hiện chương trình nghệ thuật giới thiệu các tác phẩm chất lượng; phối hợp với các Ban, ngành, đoàn thể, các tổ chức xã hội ở thành phố phổ biến, tuyên truyền kết quả CVĐ tới đông đảo quần chúng nhân dân. Thời gian nhận tác phẩm dự thi đến hết ngày 10.10. Thời gian tổng kết và trao giải dự kiến tháng 12.2024. **T.TRANG**

Bế mạc Liên hoan truyền hình toàn quân lần thứ XIV

Cuối tuần qua, tại Nhà hát Ca múa nhạc dân gian Việt Bắc (TP Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên), Tổng cục Chính trị Quân đội nhân dân Việt Nam đã tổ chức bế mạc Liên hoan Truyền hình toàn quân lần thứ XIV năm 2024. BTC đã nhận được 442 tác phẩm ở bốn thể loại: 228 phóng sự, 70 phim tài liệu, 22 chương trình khoa giáo, 122 chuyên mục do 139 đơn vị trong toàn quân gửi về tham gia. Kết thúc Liên hoan, BTC trao 62 giải Vàng, 106 giải Bạc cho các tác giả, nhóm tác giả; trao 163 bằng khen cho tác giả, nhóm tác giả có tác phẩm xuất sắc.

Theo đánh giá của BTC, các tác phẩm đều bám sát dòng thời sự của đất nước và quân đội, như huấn luyện sẵn sàng chiến đấu bảo vệ Tổ quốc, các hoạt động công tác Đảng, công tác chính trị, phòng, chống dịch bệnh, thiên tai… Trong đó có nhiều tác phẩm đã mang lại cảm xúc mạnh mẽ, góp phần rất lớn lan tỏa hình ảnh Bộ đội Cụ Hồ đến với nhân dân Việt Nam và thế giới, thể hiện sự dấn thân của những người làm truyền hình toàn quân trong điều kiện tác nghiệp gặp vô vàn khó khăn, nguy hiểm. **MINH DƯƠNG**

"Ngôi sao phòng vé" chỉ là điều kiện cần

● **BÁ TRƯỜNG**

Sau mức doanh thu khủng hơn 1.000 tỉ của phòng vé Việt, thì những cú "ngã đau" đã liên tục xuất hiện. Dù không ít dự án có sự góp mặt của các gương mặt được xem là bảo chứng phòng vé, nhưng cũng không "gánh" nổi cả bộ phim, bởi gu thẩm mỹ của khán giả ngày càng nâng cao. Họ luôn mong muốn được thưởng thức tác phẩm điện ảnh thực sự chất lượng và hợp thị hiếu đương đại…

Liệu "sao" có đổi ngôi?

Theo đó, từ đầu năm đến nay, đã có 12 phim tư nhân ra rạp, khá phong phú về chủ đề cũng như thể loại. Tuy nhiên, trong số đó chỉ có *Mai, Lật mặt 7: Một điều ước, Gặp lại chị bầu* là mang lại lợi nhuận cho nhà sản xuất. Đặc biệt, riêng hai thương hiệu "đình đám" Trấn Thành và Lý Hải đã đạt hơn 1.000 tỉ đồng, trong khi các đạo diễn còn lại chỉ thu về hơn 140 tỉ đồng. Thậm chí, nhìn từ khía cạnh trình chiếu thương mại hay giải thưởng nghệ thuật, hai tên tuổi này vẫn chiếm ưu thế.

Có thể thấy, sức hút từ thương hiệu Trấn Thành, Lý Hải còn tạo nên "thời điểm vàng" ra rạp trong năm: Tết trở thành "mùa" của Trấn Thành và dịp lễ 30.4 - 1.5 là "mùa" của Lý Hải. Các tác phẩm của hai đạo diễn này rất hiếm có sự xuất hiện của "ngôi sao phòng vé" nhưng lại luôn thu hút nhờ diễn xuất tự nhiên của dàn cast, nội dung phim đời thường, dễ chạm và nhận được cảm tình từ khán giả.

Trong khi đó, những đạo diễn quay trở lại như Hoàng Duy (*Quý cô thừa kế 2*), Mai Thu Huyền (*Đóa hoa mong manh*), Lê Thanh Sơn (*Móng vuốt*), Nguyễn Hữu Tuấn (*Ám mạng lầu 4*) hay mới trình làng tác phẩm đầu tay như bộ ba Tùng Leo, Michael Thái và Huỳnh Anh Duy (*Trước giờ yêu*), Nguyễn Ngọc Lâm (*Cái giá của hạnh phúc*), dù rất mạnh dạn gia nhập "đường đua" nhưng đều thảm bại. Dường như, khái niệm "ngôi sao phòng vé" hiện đã không còn thuộc về một vài diễn viên như trước. Sức hút của tác phẩm điện ảnh ăn khách lại bắt nguồn từ những người "cầm trịch", trường hợp của Lý Hải hay Trấn Thành là minh chứng điển hình nhất.

Trên thực tế, những diễn viên từng là "ngôi sao phòng vé" như Thái Hòa, Kiều Minh Tuấn, hay ngôi sao trẻ Tuấn Trần đều giảm phong độ trông thấy. Ở *Cái giá của hạnh phúc,* diễn viên Thái Hòa không đủ sức "gồng" giúp phim thoát khỏi thua lỗ, doanh thu theo thống kê của Box Office Vietnam chỉ hơn 26,3 tỉ đồng, chưa tính chi phí nhà rạp, thuế, quảng bá… Các phim Tuấn Trần đóng, nếu không phải do Trấn Thành đạo diễn hay làm nhà sản xuất, thì đều thất thu (như *Sắc đẹp dối trá, Móng vuốt)*. Còn "gương mặt thương hiệu" của *Em chưa 18, Tiệc trăng máu, Chìa khóa trăm tỉ* như Kiều Minh Tuấn cũng không cứu nổi phim *Kẻ ẩn danh, Duyên ma, Trên bàn nhậu dưới bàn mưu*... Điều này cho thấy, diễn viên chỉ có thể trở thành "ngôi sao phòng vé" khi gắn liền với ê kíp sản xuất, đạo diễn uy tín.

Đào, Phở và Piano đã tạo nên cơn sốt phòng vé dịp đầu năm 2024

Chỉ là điều kiện cần

Theo giới chuyên môn, trước đây, khi làng giải trí trong nước chưa phát triển mạnh, số lượng diễn viên nổi tiếng không nhiều, khán giả mong chờ được thưởng thức tác phẩm của gương mặt mình yêu thích, chỉ cần nghe tên diễn viên là họ sẵn sàng rút hầu bao mua vé xem phim. Như năm 2018, thời của hài, tình cảm "lên ngôi", có tới 26/40 phim ra rạp thuộc thể loại này. Song những năm trở lại đây, hài không còn "thống trị" màn ảnh rộng, điều này đã kéo theo số lượng diễn viên hài càng nhiều thì tốc độ đào thải càng nhanh. Thậm chí, một số diễn viên trẻ chỉ mới tạo được ấn tượng, đã phải lui về phía sau nhường lại cho các diễn viên mới hơn.

Giới chuyên môn khẳng định "ngôi sao phòng vé" Việt hiện nay chỉ là điều kiện cần. Nghĩa là, phim cần có "ngôi sao" để tạo sức hút ban đầu, giúp nhà sản xuất quảng bá cho bộ phim, giúp khán giả tiếp cận được nhanh chóng hơn. Song song với đó, điều kiện đủ để kéo khán giả đến rạp là câu chuyện được kể phải thật chất lượng. Phim hay thì sẽ lan tỏa qua nhiều hình thức, và ngược lại, phim tệ thì sẽ bị kêu gọi tẩy chay trên mọi diễn đàn.

Một số tác phẩm có đề tài dân tộc, lịch sử hay dòng phim nghệ thuật vốn được xem là kén khán giả trước đây, thì thời gian qua lại trở nên hút khách. Như trường hợp *Đào, Phở và Piano* của đạo diễn Phi Tiến Sơn đã tạo nên "cơn sốt" trong dịp đầu năm nay, là minh chứng cho thấy mọi loại phim đều có thể kéo khán giả đến rạp, điều quan trọng nhất vẫn là chất lượng tác phẩm. Và hiển nhiên, trong bất cứ giai đoạn nào, thị trường điện ảnh trong nước và khán giả luôn là yếu tố trung tâm, buộc giới làm phim phải đặt lên hàng đầu.

Lật mặt 7

Thị hiếu công chúng luôn thay đổi là vấn đề thực tế, nhất là trong bối cảnh rạp chiếu đang bị đe dọa bởi các nền tảng xem phim trực tuyến và web lậu. Điều này vừa đặt ra thách thức, vừa tạo ra cơ hội, buộc giới nghề cũng phải thay đổi, sáng tạo và bắt kịp xu hướng đương đại để cho ra đời những tác phẩm vừa chất lượng, vừa hợp thị hiếu. Điện ảnh 6 tháng đầu năm 2024 có cả niềm vui đan xen nỗi buồn, tuy nhiên, "30 chưa phải là Tết", tình thế của thị trường có thể được xoay chuyển nếu như các nhà làm phim biết cách "giải bài toán" khó, biết thay đổi để hợp thời, thay vì cứ mãi đi trên lối mòn cũ.

Nhìn vào danh sách các dự án lên kế hoạch phát hành từ nay đến cuối năm, có thể thấy nhiều tên tuổi đạo diễn đã quay lại với đầy hy vọng như Nguyễn Hữu Hoàng (*Ma da*), Trịnh Đình Lê Minh (*Ngày xưa có một chuyện tình*), Lý Minh Thắng (*Công tử Bạc Liêu*), Vũ Ngọc Đãng (*Cô dâu hào môn*)… Hy vọng, phim Việt chiếu rạp sẽ có thêm nhiều tác phẩm làm nên chuyện! ■

TỰ XUẤT BẢN:

Xu hướng thúc đẩy sáng tạo và đa dạng sách

● **THANH NGỌC**

Xu hướng tự xuất bản tại Việt Nam đang gia tăng mạnh mẽ, thu hút sự tham gia của các tác giả nổi tiếng và cả người mới bắt đầu văn nghiệp, góp phần khuyến khích sáng tạo, mang đến nhiều lợi ích cho người cầm bút và độc giả, đồng thời đa dạng hóa thị trường sách…

Nhiều tác giả chọn lựa xu hướng tự xuất bản để ra mắt tác phẩm Ảnh: ITN

Cơ hội đưa tác phẩm đến với độc giả

Thị trường xuất bản đang chứng kiến sự bùng nổ của những xu hướng mới, đáp ứng nhu cầu của tác giả và thị hiếu ngày càng đa dạng của người đọc. Bên cạnh những đầu sách truyền thống được in ấn và phát hành bởi các nhà xuất bản uy tín, nhiều hình thức mới mẻ như sách giới hạn, sách nói, sách điện tử, gọi vốn, đặc biệt là hình thức tự xuất bản đã được triển khai lâu nay hiện đang dần phổ biến với nhiều phương thức mới mẻ.

Tự xuất bản là hình thức tác giả bỏ vốn in ấn, phát hành tác phẩm của mình. Xu hướng này không chỉ dành cho những tên tuổi đã nổi danh mà còn là con đường đầy tiềm năng đối với những tay viết không chuyên. Có nhiều lý do khiến tự xuất bản đang ngày càng trở nên hấp dẫn: Cho phép tác giả chủ động hoặc can thiệp vào hầu hết các khâu của xuất bản từ biên tập, thiết kế mỹ thuật đến in ấn... Bên cạnh đó, tác giả còn có thể giữ bản quyền tác phẩm của mình để khai thác cho các mục đích khác.

Đây cũng là xu hướng đang phổ biến trên thế giới. Nhờ sự phát triển của công nghệ và Internet, có thể thấy, việc xuất bản và phân phối sách không còn phụ thuộc nhiều vào các nhà xuất bản. Tác giả tự đăng tải, phát hành tác phẩm qua các nền tảng trực tuyến, tiếp cận độc giả tiềm năng trên toàn quốc và cả thế giới, kết nối chặt chẽ với độc giả, xây dựng cộng đồng người hâm mộ và nhận phản hồi ngay lập tức…

Tuy nhiên, cũng cần khẳng định, đây không phải là con đường trải hoa hồng. Người tự xuất bản cũng phải đối mặt với không ít thách thức như tự chi trả toàn bộ chi phí in ấn, phát hành và PR cho tác phẩm của mình; tác giả cũng cần có kỹ năng nhất định về marketing, quảng bá để thu hút người tiêu dùng.

Cầu nối đưa ý tưởng, bản thảo thành sách

Tại Việt Nam, một số người trẻ tài năng đang chọn con đường tự xuất bản để mang đến cho độc giả những tác phẩm mới mẻ và độc đáo. Không chỉ những nhà văn chuyên nghiệp, ngày càng nhiều người ở các lĩnh vực khác nhau cũng chọn hướng đi này để công bố tác phẩm của mình.

Cũng có người cho biết, đã có ý tưởng và định hình đề tài, nội dung sách, muốn tập hợp bài viết hiện có của mình trên các nền tảng xã hội, website một cách có hệ thống, hay hoàn thiện bản thảo dang dở… nhưng chưa biết cách biến trang viết trở thành cuốn sách được thị trường đón nhận và nhiều người biết đến. Trước bối cảnh như vậy, nhiều nhà sách và công ty truyền thông bắt đầu nhận ra tiềm năng của thị trường tự xuất bản, mở đường cho những hỗ trợ, hợp tác với các tác giả tự do để đưa tác phẩm đến gần hơn với công chúng. Các đơn vị như Thái Hà Books, Alpha Books… đã và đang đẩy mạnh các dịch vụ hợp tác xuất bản đa dạng, hỗ trợ tác giả "từ A đến Z" nhằm góp sức cho ra đời một cuốn sách.

Đại diện Thái Hà Books cho biết, đơn vị cung cấp dịch vụ từ bản quyền, thương thảo với các nhà xuất bản trên thế giới mua bản quyền cho tới chấp bút, thực hiện bản thảo, phân phối, phát hành, marketing và truyền thông… Công ty TNHH Xuất bản và Giáo dục Mochibooks cũng vừa giới thiệu phương thức xuất bản sách thử nghiệm, mở ra cơ hội cho các tác giả Việt tự xuất bản "đứa con tinh thần" của mình với chi phí hợp lý, khi bắt đầu với chỉ 100-200 cuốn sách. Nếu được thị trường đón nhận và phản hồi tốt, tác giả có thể tái bản cuốn sách chỉ trong 5-7 ngày.

Theo đại diện Mochibooks, một trong những rào cản lớn nhất đối với tác giả khi xuất bản sách là chi phí. Với phương thức thử nghiệm, tác giả chỉ cần đầu tư một khoản tiền nhỏ, điều này giúp giảm thiểu rủi ro tài chính. Xuất bản sách số lượng ít cũng giúp tác giả không phải lo lắng về chi phí lưu kho và bảo quản sách. Bên cạnh đó, có thể in thêm khi cần, tránh lãng phí và tồn đọng…

Nhiều tác phẩm ngay khi ra mắt đã được độc giả nhiệt tình đón nhận. Đặc biệt là người đọc trẻ ngày càng có xu hướng tìm đến các tác phẩm tự xuất bản vì nội dung mới mẻ. Bởi vậy, đây không chỉ là cơ hội cho các tác giả tự do thể hiện sự sáng tạo mà còn giúp độc giả tiếp cận được nhiều tác phẩm với đa dạng đề tài.

Có thể thấy, tự xuất bản là một trong những xu hướng tiềm năng, mở ra cơ hội cho các tác giả tên tuổi và cả những cây viết còn chưa nổi danh. Tuy nhiên, để thành công trong lĩnh vực này, tác giả cần chuẩn bị kỹ lưỡng về cả kiến thức và kỹ năng. Việc nâng cao chất lượng, chuyên nghiệp hóa hoạt động và tiếp cận hiệu quả thị trường sẽ là chìa khóa để người viết thực hiện theo phương thức này gặt hái thành công, góp phần tạo nên sự phong phú cho nền xuất bản Việt Nam. ■

Sắp diễn ra Hội sách Hà Nội lần thứ IX năm 2024

Hội sách Hà Nội lần thứ IX năm 2024 với chủ đề Hà Nội: *Thủ đô văn hiến, anh hùng - Thành phố vì hòa bình* sẽ diễn ra từ ngày 27 - 29.9 tại không gian Phố đi bộ Hồ Hoàn Kiếm. Hội sách là hoạt động thiết thực chào mừng kỷ niệm 70 năm Ngày Giải phóng Thủ đô (10.10.1954 - 10.10.2024), 25 năm Hà Nội được tổ chức Giáo dục - Khoa học và Văn hóa của Liên Hợp Quốc (UNESCO) vinh danh là Thành phố vì hòa bình.

Hội sách năm nay có quy mô lớn, gồm trưng bày, triển lãm sách với chủ đề *Hà Nội: Thủ đô văn hiến, anh hùng - Thành phố vì hòa bình;* các khu vực giới thiệu sách của các nhà xuất bản, doanh nghiệp phát hành; giao lưu ra mắt sách; hoạt động giao dịch và trao đổi bản quyền; các chương trình giao lưu văn hóa… Dự kiến, tại đây sẽ có 200-250 gian hàng tiêu chuẩn của các nhà xuất bản, công ty sách trên cả nước; một số nhà xuất bản nước ngoài có văn phòng đại diện, đối tác xuất bản tại Việt Nam; cơ quan ngoại giao tại Hà Nội; đại diện một số tổ chức, hội và hiệp hội xuất bản trong khu vực và thế giới tham gia.

THÙY DUNG

Hội thảo "Nhà văn và con đường đưa tác phẩm văn học đến với bạn đọc"

Hội Nhà văn TP Đà Nẵng vừa tổ chức Hội thảo văn học "Nhà văn và con đường đưa tác phẩm văn học đến với bạn đọc". Đây là hội thảo đầu tiên bàn cụ thể về một vấn đề được rất nhiều nhà văn, người viết quan tâm là hành trình của một cuốn sách khi tìm tới tay độc giả, bày tỏ mong muốn, khát vọng của tác giả trong việc đưa tác phẩm của mình tiếp cận bạn đọc mọi lứa tuổi.

Tại Hội thảo, đại biểu đã thảo luận về các vấn đề: *Từ tác phẩm đến bạn đọc hôm nay* (nhà thơ Nguyễn Minh Hùng); *Hành trình đưa tác phẩm đến tay bạn đọc* (nhà thơ Mai Hữu Phước); *Chúng ta phải hòa mình vào cuộc sống của người khác* (nhà thơ Tần Hoài Dạ Vũ); *Nhà văn và con đường đưa tác phẩm đến bạn đọc nhìn từ góc độ nhà xuất bản* (Nguyễn Quỳnh Linh, Phó Giám đốc, Tổng Biên tập NXB Đà Nẵng); *Vai trò của trường đại học trong việc lan tỏa những giá trị văn học* (TS Hoàng Thị Hường); *Đọc sách và sách cho các em* (TS Huỳnh Văn Hoa); *Tiếp cận các nhà xuất bản và các nhà phát hành để bán một tác phẩm* (nhà văn Lệ Hằng); *Vai trò của cơ quan xuất bản trong việc đưa tác phẩm văn học đến với bạn đọc* (nhà thơ Hồ Sĩ Bình)...

Hội thảo cũng góp phần làm rõ những thách thức, tìm cách gợi mở, tìm ra con đường thuận lợi để đưa tác phẩm văn học đến với bạn đọc. Trong đó nhấn mạnh vào tìm hiểu nhu cầu độc giả; vai trò của các cơ quan xuất bản, truyền thông, nhà trường, đội ngũ phê bình văn học trong việc quảng bá tác phẩm đến bạn đọc... Đồng thời nhận diện các vấn đề liên quan để đưa tác phẩm văn học đến gần hơn với công chúng trong dòng chảy văn hóa đọc hiện nay.

MINH CHÂU

Bảo tàng TP.HCM "thay da đổi thịt"

● **Bài, ảnh: THÙY TRANG**

TP.HCM là một trong hai địa phương có nhiều bảo tàng nhất cả nước. Tính đến tháng 7.2024, TP có 19 bảo tàng, trong đó có 7 bảo tàng cấp tỉnh trực thuộc Sở VHTT quản lý, 4 bảo tàng trực thuộc Bộ, ngành Trung ương và 8 bảo tàng ngoài công lập.

Nhằm góp phần bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa, hệ thống thiết chế bảo tàng TP đang nỗ lực từng ngày để đáp ứng nhu cầu thực tiễn về phát triển ngành văn hóa trong thời kỳ mới.

Dự án tu bổ Bảo tàng Lịch sử TP.HCM và Đền Hùng dự kiến hoàn thành vào tháng 10.2024

Học sinh tham quan và học tập chuyên đề tại Bảo tàng TP.HCM

Nhiều bảo tàng được đầu tư tu bổ

Tháng 10.2020, công trình trọng điểm "Xây dựng mới Bảo tàng Tôn Đức Thắng" được khởi công với tổng kinh phí gần 300 tỉ đồng. Công trình chính gồm 1 tầng hầm và 4 tầng nổi, đến nay đã hoàn thành 100% tầng 1, tầng 3 và 4 đang thi công phần tranh sơn dầu, đai vách hộp hình, in ấn đồ họa… dự kiến hoàn thiện bàn giao vào tháng 9.2024.

Cùng với đó, Bảo tàng Phụ nữ Nam Bộ đang phối hợp với BQL đầu tư xây dựng các công trình dân dụng và công nghiệp TP để thực hiện dự án trưng bày mở rộng với kinh phí 70 tỉ đồng; Bảo tàng Lịch sử TP phối hợp với Trung tâm Bảo tồn di tích tiếp tục thi công tu bổ Bảo tàng Lịch sử TP.HCM và Đền Hùng; Bảo tàng Hồ Chí Minh - Chi nhánh TP.HCM cũng đang phối hợp thực hiện dự án cải tạo, mở rộng…

Theo Phòng Quản lý Di sản văn hóa (Sở VHTT TP.HCM), việc hoàn thành các công trình này sẽ giúp cho các Bảo tàng đảm bảo cơ sở vật chất, đáp ứng đủ không gian trưng bày, giới thiệu hiện vật một cách có hệ thống, linh động và phong phú, cũng như bảo quản hiện vật đảm bảo theo đúng tiêu chuẩn của bảo tàng học.

Tính đến nay, các bảo tàng trực thuộc Sở VHTT quản lý đã và đang lưu giữ 577.846 hiện vật, tài liệu (trong đó có 192.831 hiện vật gốc). Năm 2023, các bảo tàng đã sưu tầm được gần 3.000 hiện vật, hình ảnh và tài liệu khoa học, trong đó trên 1.600 hiện vật gốc. TP.HCM cũng đã phê duyệt việc mua 216 hiện vật cho 5 bảo tàng với tổng số tiền trên 8,4 tỉ đồng. Song song với hình thức mua hiện vật từ giới sưu tập tư nhân, các bảo tàng còn tổ chức nhiều hoạt động tuyên truyền, vận động các cá nhân, tổ chức trong và ngoài nước hiến tặng hiện vật, thu được nhiều kết quả khả quan khi sưu tầm được hàng trăm hiện vật quý, có giá trị cao.

Ông Trần Thế Thuận, Giám đốc Sở VHTT TP.HCM cho biết, đối với hoạt động của bảo tàng ngoài công lập, việc khuyến khích các tổ chức cá nhân cùng tham gia với nhà nước là một chủ trương đúng đắn trong công tác xã hội hóa hoạt động văn hóa nói chung và hoạt động bảo tàng nói riêng. Hiện TP.HCM có 8 bảo tàng ngoài công lập, gồm: Bảo tàng Áo dài, Bảo tàng nghệ thuật Wada, Bảo tàng Sâm Ngọc Linh, Bảo tàng Y học cổ truyền, Bảo tàng Nghệ thuật Quang San, Bảo tàng Biệt động Sài Gòn - Gia Định, Bảo tàng Hoàng cung triều Nguyễn, Bảo tàng Trang sức 54 dân tộc Việt Nam. Hệ thống bảo tàng ngoài công lập thu hút đông đảo khách du lịch, đặc biệt là khách quốc tế, góp phần vào sự phát triển kinh tế - xã hội của TP.

Nỗ lực bảo tồn và phát huy giá trị di sản

Sở VHTT TP.HCM đang mời góp ý dự thảo Nghị quyết quy định mức thu phí tham quan các bảo tàng trực thuộc Sở. So với mức vé cũ, giá mới tăng 20.000 đồng, đồng thời thực hiện chính sách không thu phí tham quan đối với một số bảo tàng, miễn phí đối với một số trường hợp và những ngày đặc biệt.

Thống kê cho biết, số lượng khách tham quan tại các bảo tàng có thu phí (giai đoạn từ 2018-2023) là gần 7,9 triệu lượt người, tổng doanh thu trên 203,5 tỉ đồng. Theo Sở VHTT, đây là nguồn thu quan trọng, tạo điều kiện thuận lợi cho bảo tàng có thêm kinh phí để chủ động cải tạo, nâng cấp cơ sở vật chất, đầu tư nội dung, hình thức, cải thiện giải pháp trưng bày, đa dạng chương trình hoạt động phục vụ du khách, đáp ứng nhu cầu tham quan và hưởng thụ văn hóa của công chúng.

Tuy nhiên, mức thu phí theo Nghị quyết 16 được áp dụng từ năm 2018 đến nay, so với mặt bằng giá cả chung đã lạc hậu và thấp hơn nhiều so với mức thu của các bảo tàng trong nước. Theo dự thảo, mức thu phí tham quan các bảo tàng trực thuộc Sở VHTT TP.HCM như sau: Bảo tàng Hồ Chí Minh - Chi nhánh TP.HCM, Bảo tàng Tôn Đức Thắng và Bảo tàng Phụ nữ Nam Bộ: Giữ nguyên chính sách không thu phí tham quan. Bảo tàng TP.HCM, Bảo tàng Mỹ thuật Thành phố, Bảo tàng Lịch sử Thành phố: 50.000 đồng/người/lượt; Bảo tàng Chứng tích chiến tranh: 60.000 đồng/người/lượt…

Miễn phí tham quan đối với trẻ em dưới 6 tuổi, người khuyết tật, hộ nghèo, người có công với Cách mạng. Người dân thường trú trên địa bàn TP.HCM được miễn phí tham quan bảo tàng công lập trực thuộc Sở VHTT nhân dịp các ngày kỷ niệm, sự kiện của TP và đất nước theo hướng dẫn của Ban Tuyên giáo Thành ủy TP.HCM về tuyên truyền kỷ niệm các ngày lễ lớn và sự kiện lịch sử quan trọng hằng năm. Người dân trong nước được miễn phí vào tham quan các bảo tàng công lập trực thuộc Sở VHTT TP.HCM nhân Ngày Quốc tế Bảo tàng 18.5, ngày Di sản văn hóa Việt Nam 23.11. Các bảo tàng giảm 50% mức thu phí tham quan đối với các trường hợp: HSSV, người cao tuổi theo quy định của Luật Người cao tuổi…

Theo Tờ trình dự thảo, dự kiến nguồn thu phí tham quan sẽ tăng khoảng 10 tỉ đồng sau khi TP triển khai điều chỉnh mức thu phí mới. Được biết, nguồn thu này chiếm tỷ lệ trung bình khoảng 12,72% tổng nguồn thu của đơn vị, giúp bổ sung một phần chi phí bảo quản, tu bổ, phục hồi và quản lý cơ sở vật chất, đầu tư cho chuyên môn.

Chia sẻ câu chuyện điều chỉnh thu phí tham quan bảo tàng, TS Hoàng Anh Tuấn, Giám đốc Bảo tàng Lịch sử TP.HCM bày tỏ: "Với mức thu phí quá ít như hiện nay, các bảo tàng đang bị hạn chế điều kiện đầu tư cơ sở vật chất, chất lượng chuyên môn để tăng trải nghiệm, thu hút công chúng đến với bảo tàng. Quy định mức phí tham quan mới phù hợp với sự phát triển của xã hội, tăng chất lượng phục vụ, góp phần tái đầu tư cơ sở vật chất, chuyên môn, giảm chi từ ngân sách; đáp ứng nhu cầu thực tiễn về phát triển ngành văn hóa của Thành phố". ■

Huế phát động cuộc thi ảnh *Nghề truyền thống Huế - Mạch nguồn di sản*

UBND TP Huế vừa ban hành kế hoạch tổ chức cuộc thi ảnh *Nghề truyền thống Huế - Mạch nguồn di sản"*. Theo đó, đối tượng tham gia là người yêu nhiếp ảnh, nhà nhiếp ảnh chuyên và không chuyên trên toàn quốc. Với chủ đề *Nghề truyền thống Huế - Mạch nguồn di sản,* cuộc thi nhằm tạo sân chơi dành cho những người yêu thích nhiếp ảnh và yêu Huế. Qua cuộc thi, BTC mong muốn lựa chọn được các tác phẩm ảnh đẹp phục vụ công tác triển lãm, truyền thông, quảng bá hình ảnh về văn hóa, con người Huế, chuẩn bị cho công tác truyền thông Festival Nghề truyền thống Huế năm 2025. Đồng thời, đây là dịp quảng bá vẻ đẹp riêng có của Huế, góp phần kích cầu du lịch, nâng tầm hình ảnh và vị thế của thành phố Huế.

Cuộc thi được phát động trên phạm vi toàn quốc. Ảnh dự thi là ảnh đơn, được chụp tại tỉnh Thừa Thiên Huế. Theo kế hoạch, cuộc thi trải qua 2 phần, trong đó phần thi chính Ban giám khảo chấm giải các tác phẩm dự thi. Đối với phần thi phụ, Ban tổ chức đăng tải ảnh của các tác giả sau sơ loại để khán giả tương tác, bình chọn trên Fanpage chính của Cuộc thi. Thời gian nhận ảnh tính từ ngày ban hành kế hoạch, thể lệ đến 17h ngày 25.10.

LÊ ĐỨC

Giao lưu gốm hội tụ Bắc - Nam

Hội Mỹ thuật TP.HCM vừa khai mạc triển lãm "Giao lưu gốm hội tụ Bắc - Nam hai miền", giới thiệu 115 tác phẩm của 57 nghệ sĩ với nhiều thể loại, từ điêu khắc, gốm nghệ thuật đến phù điêu, tranh gốm mỹ thuật, gốm ứng dụng… mang đến một không gian sáng tạo mới mẻ, đầy cảm xúc cho người yêu nghệ thuật gốm Việt Nam. Đây cũng là hoạt động sơ kết Trại sáng tác gốm TP.HCM năm 2024.

Triển lãm lần này cho thấy hai phong cách rất khác biệt. Tác phẩm của các tác giả phía Bắc thường thiên về tạo hình điêu khắc với hình khối đơn giản do các nghệ nhân làm gốm vốn xuất thân là các nhà điêu khắc. Trong khi đó, gốm phía Nam lại do các nghệ nhân xuất thân chủ yếu là họa sĩ nên thường có màu sắc rực rỡ, tạo hình phóng khoáng và ngẫu hứng. Thông qua tác phẩm trưng bày, có thể thấy bên cạnh việc giữ gìn giá trị truyền thống, các tác giả đã không ngừng sáng tạo, mang tính ứng dụng cao và phù hợp với thị hiếu hiện đại.

T.TRANG

Dấu ấn **tôn vinh giá trị gia đình Việt**

Vụ trưởng Vụ Gia đình, TS Trần Tuyết Ánh

● **THÚY HIỀN (thực hiện)**

Ngày Gia đình Việt Nam (28.6) năm nay được các tỉnh, thành phố đồng loạt tổ chức với nhiều hình thức tuyên truyền phong phú, đa dạng nhằm hướng đến những mục tiêu cao cả vì lợi ích của từng gia đình gắn với lợi ích xã hội, tôn vinh giá trị nhân văn sâu sắc của mỗi gia đình Việt…

Bình Thuận tổ chức "Ngày hội gia đình các tỉnh Đông Nam Bộ lần thứ XIII, năm 2024" **Ảnh: HÀ LÊ**

Trao đổi với *Văn Hóa*, Vụ trưởng Vụ Gia đình, TS Trần Tuyết Ánh khẳng định, sức lan tỏa của Ngày Gia đình Việt Nam cho đến thời điểm này là rất lớn và đã trở thành ngày truyền thống, có ý nghĩa rất quan trọng đối với mỗi người Việt chúng ta.

● **P.V:** *Thưa bà, kể từ khi Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định 72/2001/QĐ-TTg năm 2001, lấy ngày 28.6 hằng năm làm "Ngày Gia đình Việt Nam", đến nay đã qua 23 lần tổ chức. Với vai trò cơ quan quản lý nhà nước về công tác gia đình, bà có thể đánh giá về sức lan tỏa và tầm ảnh hưởng của Ngày Gia đình Việt Nam đối với đời sống xã hội hiện tại?*

- TS Trần Tuyết Ánh: Ngày Gia đình Việt Nam có ý nghĩa đặc biệt bởi nó là chất xúc tác, là tiền đề hình thành bộ máy công tác gia đình từ Trung ương đến địa phương như hiện nay, nhằm cụ thể hóa những chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về gia đình trên phạm vi toàn quốc. Có thể những năm đầu tiên, Ngày Gia đình Việt Nam còn mới mẻ, nhưng cho tới những năm trở lại đây thì nó đã có sức lan toả mạnh mẽ trên diện rộng, được mọi tầng lớp nhân dân, cộng đồng và toàn xã hội ủng hộ.

Sau 23 năm tổ chức, Ngày Gia đình Việt Nam đã trở thành ngày truyền thống, có ý nghĩa rất quan trọng đối với mỗi người Việt chúng ta. Đây cũng là ngày thắp lên tinh thần hướng về gia đình, hướng về cội nguồn, từ đó nuôi dưỡng những tình cảm tốt đẹp, những giá trị nhân văn cao quý của dân tộc. Cùng với sự phát triển của đất nước, theo thời gian, Ngày Gia đình Việt Nam cũng dần trở thành ngày hội trên mọi miền đất nước, một nét đẹp văn hóa - nơi mà yêu thương và chia sẻ được tôn vinh. Các hoạt động kỷ niệm Ngày Gia đình Việt Nam được tổ chức ngày càng phong phú về nội dung, đa dạng về hình thức, thu hút sự tham gia của đông đảo người dân.

Vào dịp 28.6, các cấp, ngành, đoàn thể từ Trung ương đến cơ sở lại có nhiều hoạt động thiết thực để tôn vinh gia đình Việt Nam; quan tâm, chăm sóc những gia đình khó khăn, chính sách. Đây cũng là dịp để các thành viên giao lưu, chia sẻ kinh nghiệm xây dựng gia đình no ấm, bình đẳng, tiến bộ và hạnh phúc. Nhiều người coi đây là dịp để ông bà, cha mẹ, con cái quây quần và cùng hướng về gia đình, tri ân ông bà, cha mẹ... hay là dịp để anh chị em, con cháu thể hiện sự quan tâm, gắn kết, ghi nhớ và phát huy truyền thống, nề nếp, gia phong; đánh thức trong mỗi người suy ngẫm sâu sắc hơn và hành động thiết thực hơn, hướng tới sự phát triển bền vững của gia đình và của Tổ quốc.

● *Chủ đề của Ngày Gia đình Việt Nam luôn có sự thay đổi với những thông điệp cụ thể, điều này có ý nghĩa gì, thưa bà?*

- Việc xây dựng chủ đề Ngày Gia đình Việt Nam được lựa chọn rất cẩn thận, ẩn chứa những ý nghĩa nhân văn, giáo dục để hướng đến mục tiêu chung là xây dựng gia đình no ấm, bình đẳng, tiến bộ, hạnh phúc. Chủ đề hằng năm thường được gắn với bối cảnh thời gian, không gian nhất định. Đơn cử như chủ đề *Bữa cơm gia đình ấp áp yêu thương* được lựa chọn có tính liên tục suốt nhiều năm, từ 2014, nhằm thông qua bữa cơm để khơi dậy những giá trị nhân văn, tốt đẹp của gia đình Việt. Bữa ăn của người Việt không chỉ để thỏa mãn nhu cầu sinh học mà còn thỏa mãn nhu cầu xã hội, là nơi để các thành viên quan tâm, chăm sóc, chia sẻ và giáo dục con cháu. Hoặc chủ đề năm 2021 là *Gia đình bình an - xã hội hạnh phúc* đặt vào thời điểm đại dịch Covid-19 đang diễn biến phức tạp, nhiều cán bộ, bác sĩ, chiến sĩ đã không quản ngại gian khổ, hiểm nguy đi vào tâm dịch. Chính gia đình là điểm tựa, niềm tin, động viên họ vượt qua khó khăn, hoàn thành tốt nhiệm vụ. Nhiều gia đình đã quyên góp ủng hộ vật chất, tinh thần, gương mẫu, động viên người thân chấp hành tốt chủ trương, chung sức cùng Đảng, Nhà nước và cả hệ thống chính trị phòng, chống dịch bệnh, để Việt Nam trở thành điểm sáng được bạn bè thế giới ghi nhận, đánh giá cao.

● *Thưa bà, chủ đề năm nay "Gia đình hạnh phúc - Quốc gia thịnh vượng" thực sự rất có ý nghĩa, đây có phải là thông điệp tư tưởng xuyên suốt của công tác gia đình?*

- Ngay từ đầu năm, Bộ VHTTDL đã có Công văn gửi tới UBND các tỉnh, thành phố, ban hành Kế hoạch triển khai các hoạt động về công tác gia đình, trong đó có nội dung triển khai tổ chức hoạt động hưởng ứng, kỷ niệm Ngày Gia đình Việt Nam với chủ đề *Gia đình hạnh phúc - Quốc gia thịnh vượng*, lồng ghép với Tháng hành động quốc gia về phòng, chống bạo lực gia đình chủ đề *Chấm dứt bạo lực, vun đắp yêu thương*, tạo thành chuỗi các hoạt động của Tháng gia đình, với nhiều sự kiện, truyền thông thu hút được sự tham gia, chú ý của đông đảo các cơ quan, đoàn thể, tổ chức, cá nhân…

Nhìn chung, các hoạt động đã mang lại hiệu quả thiết thực trong việc truyền thông chủ đề *Gia đình hạnh phúc - Quốc gia thịnh vượng* và các thông điệp nhân kỷ niệm Ngày Gia đình Việt Nam 28.6 và Tháng hành động quốc gia về phòng, chống bạo lực gia đình tới người dân ở hầu hết các tỉnh, thành phố. Các hoạt động trong Ngày hội được tổ chức phù hợp với tình hình thực tế của từng địa phương, nhiều nội dung phong phú, có trọng tâm, trọng điểm, gắn liền với các yêu cầu, nhiệm vụ chính trị, nhằm hướng đến xây dựng gia đình hạnh phúc, bền vững.

(Xem tiếp trang 16)

Sôi nổi các hoạt động nổi bật hưởng ứng Ngày Gia đình Việt Nam

Dịp 28.6 vừa qua, nhiều tỉnh, thành phố đã tổ chức Ngày Gia đình Việt Nam thu hút được đông đảo mọi tầng lớp tham gia. Có thể kể đến: Long An tổ chức buổi tọa đàm, trao đổi, giao lưu với các gia đình văn hóa tiêu biểu; Ninh Thuận,Vĩnh Long tổ chức Hội thi "Gia đình nghệ thuật, Gia đình vui hội, Gia đình hiểu ý nhau, chuyền bong bóng khéo, cùng con đọc sách, món ngon cuối tuần"; Vĩnh Phúc tổ chức Hội nghị tọa đàm "Xây dựng gia đình hạnh phúc" và biểu dương các điển hình tiên tiến, trao giải cuộc thi ảnh "Khoảnh khắc gia đình yêu thương"; Cần Thơ tổ chức Hội thi CLB "Xây dựng Gia đình phát triển bền vững"; Kiên Giang tổ chức Hội thi "tìm hiểu kiến thức về xây dựng gia đình hạnh phúc".

Tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu tổ chức Hội nghị nói chuyện chuyên đề kỷ niệm Ngày Gia đình Việt Nam; Quảng Ngãi tổ chức Ngày hội văn hóa Gia đình công nhân, viên chức và liên hoan các câu lạc bộ gia đình văn hóa; Bình Thuận tổ chức "Ngày hội gia đình các tỉnh Đông Nam Bộ lần thứ XIII, năm 2024"; TP Hải Phòng tổ chức "Ngày hội Gia đình Việt Nam năm 2024"; Đồng Tháp tổ chức Hội thi Gia đình tiêu biểu tỉnh Đồng Tháp năm 2024; TP Hà Nội đã tổ chức thi đấu giải Cầu lông gia đình Hà Nội năm 2024, tổ chức phòng đọc chuyên đề "Gia đình Việt Nam"; Cao Bằng tổ chức Hội thi "Tìm hiểu kiến thức pháp luật về công tác gia đình và phòng, chống bạo lực gia đình"; Hậu Giang tổ chức triển lãm ảnh, sách và hội thi "Tuyên truyền viên giỏi về công tác gia đình, bình đẳng giới và an toàn giao thông"…

ĐÀO ANH

Vụ Gia đình, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch thực hiện

Ngày hội **không biên giới**

● **Bài, ảnh: THU SÂM (từ Paris, Pháp)**

Thực ra tại kỳ Olympic này, mục tiêu "vượt qua chính mình" không chỉ là đích đến của các vận động viên Việt Nam mà còn là câu khẩu hiệu nằm lòng với 3 phóng viên từ Việt Nam sang tác nghiệp tại nước Pháp.

Lực lượng tình nguyện viên cung cấp thông tin cho khán giả

Cảnh sát nhiệt tình khi phóng viên *Văn Hóa* hỏi thông tin

Kiểm soát an ninh tại các địa điểm tổ chức thi đấu

Nụ cười thân thiện của cảnh sát Pháp

Trong 3 phóng viên Việt Nam có mặt tại Olympic Paris, phóng viên *Văn Hóa* trở thành "mì chính cánh" vì cả 2 bạn đồng nghiệp đều là nam. Nhưng khổ nỗi sang Paris, 3 người ở 3 nơi nên "mì chính cánh" như tôi cũng thành mì chính vụn. Hằng ngày, hằng giờ tôi phải "thân gái dặm trường" vượt qua nỗi bất an về trộm cắp, móc túi, cướp giật tại các bến tầu, nhà ga, tầu điện ngầm, tầu nổi hay các con phố đông đúc người nhập cư, nhất là ở quận 13 Paris, để tác nghiệp.

Người bạn đồng hành cùng tôi đã phải chuyển chỗ ở từ quận 13 lên quận trung tâm Paris, bởi sau lần đi tác nghiệp đêm về gặp nhiều người vô gia cư và những mối nguy ẩn chứa trên đường phố. Với đống đồ nghề máy ảnh lên tới mấy trăm triệu đồng tiền Việt Nam, việc bạn đồng nghiệp lo lắng có thể bị cướp máy ảnh, dụng cụ tác nghiệp và sự an nguy của bản thân là có cơ sở.

Với các phóng viên nước ngoài tác nghiệp tại Đại hội, thì có 2 lực lượng mà chúng tôi quý nhất và thân thiện nhất. Đó chính là lực lượng cảnh sát và tình nguyện viên. Tại kỳ Thế vận hội này, Pháp huy động tới hơn 30.000 cảnh sát làm nhiệm vụ. Và hễ ở đâu cứ thấy bóng dáng của cảnh sát là chúng tôi cảm thấy bình yên. Ở Pháp dịp Olympic này, hầu hết cảnh sát đều mang súng và đạn bên mình để sẵn sàng tác chiến. Hình ảnh các chàng cảnh sát cao lớn, mặc quần áo thật "ngầu" rất quen thuộc tại hầu hết các địa điểm tổ chức Olympic.

Dù trông rất trang nghiêm, lúc nào cũng như sẵn sàng thực thi nhiệm vụ nhưng chỉ cần chúng tôi đặt câu hỏi, thì hầu hết cảnh sát tại Pháp đều rất nhiệt tình. Có hôm tôi đi xem thi đấu xong đã nửa đêm, thấy tốp đông cảnh sát, tôi liền tiến lại gần hỏi đường thì mới thấy họ đang khống chế 3 tội phạm. Tôi giật mình định quay người đi thật nhanh thì một cảnh sát trong số đó đã nở nụ cười thật tươi dường như để trấn an tôi và nhanh chóng hướng dẫn tận tình đường tới ga tầu điện ngầm.

Hay như ở trận tứ kết môn bóng đá nam giữa Morocco và Mỹ trên sân bóng nổi tiếng mang tên Công viên các Hoàng tử (Parc des Princes), với sức chứa là 47.929 khán giả. Dù lượng khán giả lớn như vậy nhưng lực lượng cảnh sát vẫn căng mình ra rà soát từng người một để đảm bảo không có nguy cơ về khủng bố. Khi thấy tôi là nhà báo từ Việt Nam sang, anh cảnh sát nở nụ cười niềm nở: "Xin lỗi chị, tôi vẫn phải kiểm tra balo của chị". Tuy việc bị kiểm tra hành lý quả là không dễ chịu chút nào nhất là khi sắp đến giờ bóng lăn, nhưng trước thái độ vui vẻ, niềm nở của anh cảnh sát, tôi cũng cười thật tươi. Và khi tôi loay hoay tìm đường từ sân Parc des Princes tới bến tầu điện ngầm trong khi quá mệt mỏi vì phải cuốc bộ mấy cây số giữa trời nắng chang chang, các cảnh sát cũng nhiệt tình chỉ dẫn để tôi đi đến được ga gần nhất.

Ngoài cảnh sát thì lực lượng tình nguyện viên cũng được Pháp huy động tối đa cho kỳ Thế vận hội này. Các tình nguyện viên, bất kể nắng hay mưa đều đứng ở những vị trí chỉ dẫn đường hoặc cung cấp thông tin và trả lời bất cứ câu hỏi nào. Để giúp khán giả tìm đường dễ dàng hơn, ban tổ chức cũng bố trí lực lượng tình nguyện viên chỉ đường hoặc là vẽ trên mặt đất hình của các môn thể thao được tổ chức, như với môn cầu lông là vẽ hình quả cầu trên đường đi, từ nhà ga cho tới nhà thi đấu. Các cổ động viên nếu không biết đường, sẽ nhìn theo các hình vẽ trên đường mà đi đến nơi cần đến.

Tại các địa điểm thi đấu, ban tổ chức cũng bố trí nhiều tình nguyện viên ngồi trên những chiếc ghế cao, tay cầm loa liên tục cất tiếng chào mọi người hoặc hướng dẫn, hoặc khuấy động bầu không khí. Dẫu các phương tiện thông tin đại chúng vẫn đưa tin rằng có nhiều người Pháp không ủng hộ việc tổ chức Olympic, nhưng bằng chứng tại các địa điểm thi đấu lại cho thấy điều ngược lại.

Bất kể nhà thi đấu cầu lông, bơi, điền kinh, bóng đá, bóng chuyền bãi biển... chỗ nào cũng nườm nượp khán giả tới xem khiến lực lượng cảnh sát và tình nguyện viên phải phân luồng giao thông, kiểm soát khá vất vả.

Và trải nghiệm nhớ đời khi bị ong đốt

Giữa Thủ đô Paris hoa lệ, tấp nập ngược xuôi, nhiều khi chúng tôi cũng giật mình vì bị những con muỗi to tròn, gấp mấy lần ở Việt Nam "tấn công". Sở dĩ muỗi, ruồi và nhiều con vật ở đây được thoải mái bay lượn là vì người Pháp muốn bảo vệ môi trường, không muốn mất đi sự cân bằng tự nhiên nên hạn chế sử dụng việc phun thuốc diệt gián, muỗi, ruồi và các loại côn trùng.

Và ở Paris thì hình ảnh những chú ong vàng bay lượn khắp nơi để hút mật hoa cũng là điều khá phổ biến do thành phố nhiều cây xanh, nhiều hoa nở. Cảnh tượng đó lẽ ra đã rất nên thơ nếu như tôi không bị một chú ong lao vào đốt, ngay trong lúc đang tác nghiệp tại sân ngoài trời của nhà thi đấu cầu lông. Đang say sưa phỏng vấn tình nguyện viên, tôi thấy mình như bị kim tiêm vào chân đau buốt. Theo phản xạ, tôi giật chân, nhảy lên thì thấy một chú ong vàng rơi xuống. Ngay lập tức 3-4 tình nguyện viên gần đó chạy đến phía tôi. Người thì quan sát xem con ong đốt tôi là loại ong gì, người thì gọi điện thoại cho các bộ phận liên quan. Tôi quá đau nhưng lại muốn nhanh chóng rời khỏi nhà thi đấu sau khi đã xong cuộc phỏng vấn, nhưng người tình nguyện viên già liên tục bảo tôi đừng lo lắng, lực lượng y tế sẽ đến ngay tức khắc và bà đưa ghế để tôi ngồi xuống.

Rất may tôi có một bạn cổ động viên người Việt Nam là Ngô Hoài Nam nhiệt tình đi theo trợ giúp việc dịch từ tiếng Việt ra tiếng Pháp và ngược lại nên rất thuận lợi. Vết ong đốt thì đau và nhức nhối nên tôi không thể cười nổi nhưng lại luôn nhận được lời an ủi và nụ cười chia sẻ từ các tình nguyện viên. Sau nhiều cuộc điện thoại, lực lượng y tế cũng đến và đưa tôi vào phòng y tế. Tại đây tôi được hỏi về tiền sử dị ứng, địa chỉ nơi ở hiện tại trên đất Pháp và các triệu chứng như có chóng mặt, đau đầu hay chỉ đau viết thương do ong đốt.

Tôi cũng được sát trùng vết thương, bôi thuốc và được đưa cho thuốc giảm đau cùng những lời dặn cẩn thận: "Nếu có bất cứ vấn đề gì thì hãy báo cho chúng tôi". Sau khoảng 1 giờ được hỏi han, chăm sóc, tôi đã lê cái chân đau buốt cuốc bộ khoảng 3 km cùng 20 trạm chuyển 2 tầu để về đến nơi ở tại Trung tâm Văn hóa Việt Nam tại Pháp. Tại đây tôi cũng được các anh chị em ở Trung tâm nhiệt tình giúp đỡ, hỗ trợ nên nỗi nhớ nhà, những vất vả trong quá trình tác nghiệp tại Đại hội nguôi ngoai rất nhiều. Vết ong đốt của tôi cũng giảm đau dần theo thời gian. Nhưng đây quả là kỷ niệm đáng nhớ vì tôi chưa từng gặp điều tương tự khi tác nghiệp tại các đại hội lớn. Và càng đáng nhớ hơn là sự chu đáo của ban tổ chức cùng những người tôi đã gặp, đã giúp đỡ tôi nhiệt tình trong những ngày tôi ở Pháp.

Vì thế những gì là hạt sạn, là chưa hoàn hảo của nước chủ nhà cũng dần được bù đắp. Và ngày mai thôi, tôi lại đeo ba lô len lỏi trong các ga tầu, cuốc bộ giữa trời mưa hay nắng gắt, lại đeo ba lô ở đằng trước để đề phòng bị móc túi... để được sống, được đắm mình trong ngày hội thể thao lớn nhất thế giới, rất đặc biệt theo cách riêng của nó: Vượt lên trên tất cả. Đó là ngày hội không biên giới cho những con tim cùng chung nhịp đập về tình đoàn kết, hữu nghị trên toàn thế giới!■

Hy vọng vào **điều bất ngờ**

● **NGỌC LÝ**

Lực sĩ Trịnh Văn Vinh là một trong những niềm hy vọng cuối cùng của thể thao Việt Nam tại Olympic Paris 2024 (Pháp) khi anh sẽ tranh tài tại hạng cân 61 kg nam môn cử tạ (vòng loại và chung kết) vào lúc 20h ngày 7.8 (giờ địa phương). Dù rất khó để Văn Vinh cạnh tranh tấm huy chương, nhưng giới chuyên môn và người hâm mộ vẫn mong chờ lực sĩ này sẽ làm nên điều bất ngờ.

Văn Vinh được kỳ vọng sẽ có màn thể hiện tốt trong lần đầu tham dự Thế vận hội giống như những gì mà một VĐV tên Vinh khác là Trịnh Thu Vinh làm được ở môn bắn súng (vào chung kết 25m súng ngắn thể thao và 10m súng hơi nữ). Thật ra, trước ngày lên đường dự Olympic Paris 2024, Văn Vinh và Thu Vinh là 2 cái tên được kỳ vọng nhiều nhất sẽ cạnh tranh huy chương. Sự kỳ vọng này hoàn toàn có cơ sở khi Văn Vinh luôn giữ được sự ổn định trong thời gian qua, trong đó có các giải đấu vòng loại Olympic cộng thêm chuyến tập huấn Trung Quốc trước thềm kỳ đại hội ở Paris.

Tại vòng loại Olympic - Cúp thế giới ở Thái Lan hồi đầu tháng 4, Văn Vinh đạt tổng cử 294 kg (cử giật 131 kg, cử đẩy 163 kg) hạng cân 61 kg nam, qua đó trở thành một trong 10 cái tên có suất chính thức tới Olympic Paris 2024. Trên bảng xếp hạng 10 lực sĩ có thành tích tổng cử cao nhất ở hạng cân 61 kg nam tham dự Olympic Paris 2024 của Liên đoàn Cử tạ thế giới (IWF), Văn Vinh đứng thứ 9 với 294 kg tổng cử nhưng top 5 VĐV xếp đầu đều đạt mức từ 300 kg trở lên, đó là Fabin (Trung Quốc, 314 kg), Morris (Mỹ, 303 kg), Massidda (Italia, 302 kg), Eko (Indonesia, 300 kg), Ceniza (Philippines, 300 kg). Theo đánh giá của giới chuyên môn, để có thể cạnh tranh huy chương, lực sĩ Việt Nam phải đạt tổng cử trên 300 kg. Thành tích tốt nhất trong sự nghiệp của lực sĩ quê Bắc Ninh là 299 kg tổng cử tại Asian Games 2018 (đoạt HCB).

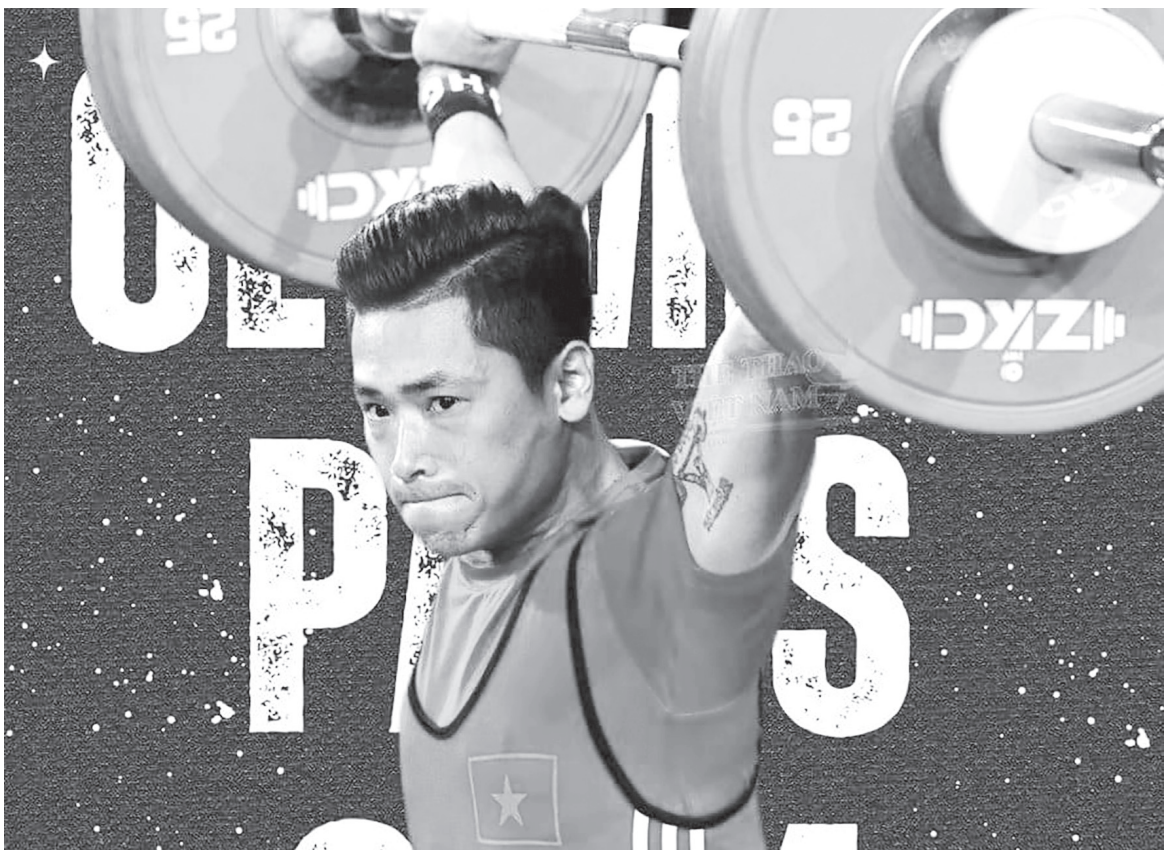
Có thể thấy, để tranh huy chương, Văn Vinh cần có cú đột phá về thành tích. Đó là thách thức lớn nhưng giới chuyên môn và người hâm mộ có quyền hy vọng, nhất là khi lực sĩ sinh năm 1995 này vừa trải qua chuyến tập huấn 40 ngày ở Trung Quốc. Ban huấn luyện cho biết, Văn Vinh hiện đang có tinh thần rất tốt, lực sĩ này cũng có sự chuẩn bị kỹ lưỡng về chuyên môn và hy vọng sẽ có được điểm rơi phong độ tốt nhất để làm nên điều bất ngờ. Nên nhớ rằng tại SEA Games 29 năm 2017 ở Malaysia, Văn Vinh khi đó thi đấu hạng cân 62 kg đã bất ngờ giành HCV, anh đánh bại Eko của Indonesia đang là đương kim á quân Olympic khi đạt tổng cử 307 kg. Đó là cơ sở để tin Văn Vinh có thể tạo nên bất ngờ tại Paris.

"Không sợ đối thủ nào vì mình thi đấu sòng phẳng", Văn Vinh chia sẻ trước ngày lên đường sang Paris. Lực sĩ 29 tuổi nói thêm: "Olympic Paris 2024 không chỉ là một sự kiện lớn mà còn là giấc mơ của mỗi VĐV. Chính vì vậy, mặc dù đã thi đấu ở rất nhiều sự kiện thể thao quốc tế, nhưng khi đến với Paris 2024 tôi cảm thấy khá hồi hộp". Dù chấn thương chưa phục hồi hoàn toàn nhưng Văn Vinh luôn cho thấy một tinh thần rất tốt. Lực sĩ này bày tỏ quyết tâm: "Có thể phong độ không thể đạt được ở mức cao nhất nhưng tôi sẽ cố gắng thi đấu hết mình, thậm chí hơn khả năng của mình".

Cử tạ là là môn thể thao cần thể trạng tốt, sức mạnh và bền bỉ. Văn Vinh vừa bước sang tuổi 29 nên đây có thể là kỳ Thế hội vận đầu tiên và cũng là cuối cùng của lực sĩ này, bởi khi ngoài 30 tuổi sẽ rất khó để Văn Vinh có thêm lần thứ hai vượt qua vòng loại Olympic. Văn Vinh từng bị cấm thi đấu 4 năm (từ tháng 2.2019 đến tháng 2.2023) vì doping. Nhưng giấc mơ Olympic còn dở dang, vì đam mê nên đã giữ anh ở lại với thảm đấu cử tạ. Bằng sự cố gắng rất lớn, ý chí kiên định không từ bỏ của mình, Văn Vinh đã trở lại, anh thi đấu ấn tượng tại các giải tính điểm Olympic để hoàn thành giấc mơ được tham dự Thế vận hội. Văn Vinh từng tâm sự rằng, anh có giấc mơ được tham dự Olympic nhưng giấc mơ lớn nhất sự nghiệp lúc này là giành huy chương Thế vận hội. Vậy nên đô cử này sẽ dốc hết sức để thi đấu đạt kết quả tốt nhất có thể.

Cử tạ Việt Nam từng có Hoàng Anh Tuấn giành HCB tại Olympic Bắc Kinh 2008 và Trần Lê Quốc Toàn giành HCĐ Olympic London 2012. Tất nhiên, chúng ta đều hy vọng Văn Vinh sẽ là cái tên thứ ba làm nên lịch sử cho bộ môn này và mang về huy chương cho Đoàn Thể thao Việt Nam. ■

> *Olympic Paris 2024 không chỉ là một sự kiện lớn, mà còn là giấc mơ của mỗi VĐV. Chính vì vậy, mặc dù đã thi đấu ở rất nhiều sự kiện thể thao quốc tế, nhưng khi đến với Paris 2024 tôi cảm thấy khá hồi hộp. Có thể phong độ không thể đạt được ở mức cao nhất nhưng tôi sẽ cố gắng thi đấu hết mình, thậm chí hơn khả năng của mình*
>
> **(Lực sĩ TRỊNH VĂN VINH)**

Văn Vinh sẽ dốc hết sức mình để thi đấu đạt thành tích tốt nhất tại hạng cân 61 kg

Tích cực phòng, chống doping và chất gây nghiện trong bóng đá

Để đảm bảo sự trong sạch và công bằng trong thi đấu bóng đá, Liên đoàn Bóng đá Việt Nam (VFF) vừa mời Viện Khoa học Hình sự, Bộ Công an tham gia phối hợp triển khai công tác phòng, chống doping và các chất gây nghiện tại các giải bóng đá quốc gia mùa giải 2024/2025, đồng thời xây dựng kế hoạch, định hướng hoạt động cho các mùa giải tiếp theo.

Theo đó, hai bên đã thống nhất cao quan điểm hoạt động kiểm tra doping, kiểm tra sức khỏe bổ sung đối với các cầu thủ và các thành viên CLB tham dự giải cần phải được tổ chức thường xuyên, qua đó đảm bảo môi trường bóng đá lành mạnh, không doping và an toàn sức khỏe cho các cầu thủ. Cầu thủ có mẫu xét nghiệm phát hiện chất ma túy, chất gây nghiện sẽ bị xử lý vi phạm và bị quản lý theo theo quy định tại Luật Phòng, chống ma túy và Nghị định số 36/2019/NĐ-CP, đồng thời bị áp dụng hình thức kỷ luật bổ sung theo Quyết định kỷ luật của VFF.

V.H

TIN **THỂ THAO**

Giải cờ vua xuất sắc quốc gia 2024

Diễn ra tại Hải Phòng từ ngày 9 - 19.8, Giải cờ vua xuất sắc quốc gia 2024 quy tụ 150 kỳ thủ của 15 đơn vị. Giải sẽ có sự tham dự của nhiều kỳ thủ mạnh như: Đào Thiên Hải, Phạm Chương, Lê Tuấn Minh, Trần Tuấn Minh, Đầu Khương Duy, Đinh Nho Kiệt (nam), Hoàng Thị Bảo Trâm, Bạch Ngọc Thùy Dương, Nguyễn Thị Thanh An, Nguyễn Thiên Ngân, Nguyễn Hồng Nhung (nữ)… Các kỳ thủ tranh ngôi vô địch cá nhân nam, nữ cờ tiêu chuẩn, cờ nhanh, cờ chớp, siêu chớp và cờ ASEAN theo hệ Thụy Sỹ.

Đây sẽ là cơ sở để những nhà làm chuyên môn đánh giá, tuyển chọn lực lượng vào đội dự tuyển quốc gia, chuẩn bị cho các giải quốc tế năm 2025.

H.L

Quyết Chiến có thêm danh hiệu

Tại trận chung kết Billiards Carom 3 băng Quốc tế Bình Dương 2024, cơ thủ số 2 thế giới Trần Quyết Chiến đã vượt qua Trương Văn Đức với điểm số 40-21 để đoạt chức vô địch, nhận phần thưởng 70 triệu đồng.

Quyết Chiến cũng đã đi vào lịch sử giải đấu khi trở thành cơ thủ duy nhất có 2 lần đăng quang trong 12 năm tổ chức. Đây là danh hiệu vô địch quốc tế thứ ba trong năm nay của Quyết Chiến. Trước đó chỉ trong tháng 3 năm nay, cơ thủ sinh năm 1983 này đã vô địch World Cup tại Colombia và cùng Bao Phương Vinh vô địch giải đồng đội thế giới tại Đức.

L.H

Mỹ Tiên đạt thông số 200m hỗn hợp tốt nhất

Nữ kình ngư duy nhất của bơi Việt Nam tại Olympic Paris 2024 - Võ Thị Mỹ Tiên dù không thể giành quyền vào bán kết 200m hỗn hợp cá nhân nữ nhưng đã hoàn thành mục tiêu là có được thông số tốt nhất ở nội dung này.

Theo đó, Mỹ Tiên về thứ 4 của lượt vòng loại với thành tích 2 phút 17 giây 18, xếp 27/33 VĐV. Thế nhưng 2 phút 17 giây 18 cũng là thông số chuyên môn tốt nhất mà Mỹ Tiên đạt được ở nội dung trên. Thành tích tốt nhất của Mỹ Tiên ở nội dung này trước đó là 2 phút 17 giây 26, đạt được tại giải vô địch nhóm tuổi trẻ châu Á vào tháng 2.2024 ở Philippines. Đó cũng là thông số giúp Mỹ Tiên nhận được suất đặc cách tham dự Thế vận hội từ Hiệp hội Thể thao dưới nước quốc tế.

N.LÝ

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 33 ngõ 294/2 Kim Mã, Q. Ba Đình, Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 370/GP-BTTTT ngày 05/7/2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông
● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, P. Võ Thị Sáu, Q.3, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Phương Sài, TP Nha Trang, Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, Q. Sơn Trà, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798
● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam
GIÁ: 5.000đ

Những khoảnh khắc hạnh phúc bên gia đình

● QUỲNH HOA

Đó có thể là những phút nghỉ ngơi, chia sẻ công việc hằng ngày hay chuẩn bị bữa cơm ngày cuối tuần… của các thành viên trong gia đình. Tất cả đã được ghi lại tại cuộc thi ảnh *Khoảnh khắc gia đình hạnh phúc* tỉnh Bắc Giang vừa qua.

Cuộc thi do Ban Chỉ đạo Phong trào "Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa" (TDDKXDĐSVH) và Công tác gia đình tỉnh Bắc Giang tổ chức, tổng kết, trao giải nhân kỷ niệm Ngày Gia đình Việt Nam 28.6 vừa qua.

Ông Trương Quang Hải, Giám đốc Sở VHTTDL Bắc Giang cho biết, cuộc thi được tổ chức nhằm tuyên truyền công tác giáo dục đạo đức, lối sống trong gia đình; phòng chống bạo lực gia đình; xây dựng gia đình no ấm, bình đẳng, tiến bộ, hạnh phúc. Ban chỉ đạo phong trào TDDKXDĐSVH và Công tác gia đình tỉnh đã ban hành kế hoạch và phát động cuộc thi ảnh *Khoảnh khắc gia đình hạnh phúc* năm 2024 tại tỉnh Bắc Giang, diễn ra từ ngày 1.3 đến hết ngày 15.5. BGK tổ chức chấm sơ khảo, lựa chọn được 227 tác phẩm hợp lệ và đăng tải trên Fanpage để khán giả "thích", "chia sẻ", bình chọn cho các tác phẩm.

Theo Giám đốc Sở VHTTDL tỉnh Bắc Giang, đây là năm đầu tiên được tổ chức, nhưng cuộc thi đã thu hút được rất nhiều tác phẩm dự thi của các tầng lớp nhân dân, từ miền ngược đến miền xuôi, từ thành thị đến nông thôn và các vùng miền núi, dân tộc thiểu số, từ nông dân, công chức, viên chức, giáo viên, lực lượng vũ trang, đến học sinh, sinh viên…

"Các tác phẩm đã ghi lại những khoảnh khắc hạnh phúc của mỗi gia đình đang cư trú, sinh sống, làm việc trên địa bàn tỉnh Bắc Giang. Những khoảnh khắc đó được thể hiện ở nhiều góc độ khác nhau, có thể là trong bữa cơm hằng ngày, trong lao động sản xuất, ngày nghỉ cuối tuần, con giúp cha, bà nựng cháu, mẹ dạy con, cả nhà sum vầy ngày lễ, ngày Tết… Qua đó truyền tải ý nghĩa của tình đoàn kết, yêu thương, chung thủy, giúp đỡ lẫn nhau giữa các thành viên; sự bình đẳng giới và trách nhiệm nuôi dạy các con, xây dựng gia đình hạnh phúc", ông Trương Quang Hải nhấn mạnh.

Tác phẩm đoạt giải Nhì "Phút thảnh thơi" của cô giáo Nguyễn Hương Thủy Ảnh: LỆ THANH

Tham gia cuộc thi với tác phẩm *Phút thảnh thơi*, cô giáo Nguyễn Hương Thủy (Trường THCS thị trấn An Châu, huyện Sơn Động) chia sẻ, vợ chồng chị đều làm giáo viên, hai con học bán trú nên tối về cả gia đình mới được sum họp. Vì vậy, mỗi ngày nghỉ cuối tuần, anh chị thường ngồi vui vầy trò chuyện, chia sẻ những câu chuyện vừa diễn ra. "Tôi dạy Mỹ thuật, chồng làm ở Phòng Văn hóa huyện, có sở thích sưu tập những vật dụng truyền thống và tham gia CLB sáo trúc nên anh tranh thủ truyền cảm hứng cho bọn trẻ về các môn nghệ thuật dân tộc, giảng giải cho chúng về cuộc sống xưa kia của cha ông. Các con tôi đều rất thích, qua đó hạn chế việc tiếp xúc với điện thoại, tăng cường giao tiếp với bố mẹ", chị Thủy chia sẻ.

Với 104.150 lượt người thích, chia sẻ và bình chọn cho các tác phẩm, cuộc thi có sức lan tỏa, truyền cảm hứng, giáo dục sâu sắc về giá trị gia đình qua những khoảnh khắc, niềm vui hạnh phúc bên người thân. Qua đó góp phần tuyên truyền, quảng bá hình ảnh con người, các điểm du lịch, các di sản văn hóa, danh lam thắng cảnh và công cuộc đổi mới, xây dựng, phát triển kinh tế, xã hội tỉnh Bắc Giang.

Kết quả, BTC đã trao giải cho 20 tác phẩm xuất sắc, với giải Nhất thuộc về *Khoảnh khắc gia đình hạnh phúc* (tác giả Triệu Tiến Hương, thôn Na Nang, xã Phong Minh, huyện Lục Ngạn); 3 giải Nhì gồm: *Phút thảnh thơi* (tác giả Nguyễn Hương Thủy, Trường THCS TT An Châu), *Niềm vui ngày mùa - Hạnh phúc là sẻ chia* (tác giả Nguyễn Thị Mai Hương, thôn Vàng, xã Cao Xá, huyện Tân Yên), *Khoảnh khắc yêu thương mùa vải ngọt* (tác giả Phạm Thu Hằng, thị trấn Cao Thượng, huyện Tân Yên)…

"Các tác phẩm đều có giá trị về mặt nội dung ý tưởng, đảm bảo chuẩn mực văn hóa và phù hợp với thuần phong mỹ tục của người Việt Nam. Tôi mong rằng cuộc thi sáng tác ảnh tương tự của ngành VHTTDL cần tích cực được tổ chức thường xuyên từ cấp cơ sở đến cấp tỉnh, là sân chơi động viên tinh thần cho mọi tầng lớp nhân dân. Đồng thời có sức lan tỏa, tuyên truyền xây dựng hạnh phúc, góp phần phát triển quê hương Bắc Giang ngày càng vững mạnh, giàu đẹp, đồng thời có những tác phẩm xuất sắc tham dự các cuộc thi khu vực và toàn quốc", cô giáo Nguyễn Hương Thủy bày tỏ. ■

Dấu ấn tôn vinh...

(Tiếp theo trang 13)

● *Mục đích lớn nhất của công tác quản lý nhà nước về gia đình là hướng tới xây dựng gia đình hạnh phúc. Chính vì vậy, cần phải có giải pháp để làm sao mỗi gia đình Việt Nam luôn lấy hạnh phúc làm khát vọng hàng đầu. Để làm được điều này, chắc chắn không chỉ có cơ quan quản lý nhà nước mà còn cần sự vào cuộc của các Bộ, ban, ngành, đoàn thể trong xã hội, thưa bà?*

- Đúng vậy, sự chung tay của toàn xã hội với cơ quan quản lý nhà nước đã mang lại những kết quả tích cực của công tác gia đình trong tổng thể chung các thành tựu của văn hóa, thể thao, du lịch. Qua đó, góp phần tạo nên sức mạnh nội sinh giúp cho ngành Văn hóa thực hiện, ngăn chặn được sự xuống cấp đạo đức. Trong muôn vàn những vấn đề đặt ra đối với cơ quan quản lý nhà nước về công tác gia đình, Bộ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Văn Hùng ngay từ ngày đầu tiếp cận với lĩnh vực này đã xác định như vậy tại phiên họp đầu tiên với Vụ Gia đình, đánh giá về những tồn tại, vướng mắc trong công tác quản lý nhà nước về gia đình.

Dưới sự chỉ đạo quyết liệt, xác đáng của lãnh đạo Bộ, công tác gia đình đã có những bứt phá nổi trội như xây dựng và tham mưu Chính phủ trình Quốc hội ban hành Luật Phòng, chống bạo lực gia đình thông qua tại kỳ họp thứ 4, Quốc hội Khóa XV (Luật số 13/2022/QH15 ngày 14.11.2022). Hội thảo khoa học "Hệ giá trị quốc gia, hệ giá trị văn hóa, hệ giá trị gia đình và chuẩn mực con người Việt Nam trong thời kỳ mới" có ý nghĩa quan trọng để triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng đề ra về "Tập trung nghiên cứu, xác định và triển khai xây dựng hệ giá trị quốc gia, hệ giá trị văn hóa và chuẩn mực con người gắn với giữ gìn, phát triển hệ gia đình Việt Nam trong thời kỳ mới" và Kết luận của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng tại Hội nghị Văn hóa toàn quốc 2021. Trong đó, hệ giá trị gia đình được xác lập rất rõ với giá trị cốt lõi: *Ấm no, hạnh phúc, tiến bộ, văn minh.*

Hệ giá trị gia đình Việt Nam phát triển vững chắc sẽ là nền tảng để xây dựng hệ giá trị quốc gia văn minh, giàu bản sắc, đó cũng là cơ sở để thực hiện khát vọng phát triển đất nước hùng cường với những con người Việt Nam có tầm vóc, thể lực, phong phú về tinh thần, trong sáng về đạo đức, hội tụ trí tuệ, tài năng... Từ đó, đưa nước ta hội nhập sâu rộng quốc tế song vẫn giữ được bản sắc văn hóa dân tộc. Đây chính là nền tảng cơ bản, là nhiệm vụ quan trọng hàng đầu để xây dựng hệ giá trị gia đình trong tình hình mới và đưa Nghị quyết Đại hội XIII vào cuộc sống.

Cách đây một tuần, Ủy viên Bộ Chính trị, Bí thư Trung ương Đảng, Trưởng ban Tuyên giáo Trung ương, Thường trực Tiểu ban Văn kiện Đại hội XIV của Đảng Nguyễn Trọng Nghĩa đã có buổi làm việc với Ban cán sự Đảng Bộ VHTTDL. Có nhiều ý kiến của các thành viên trong buổi làm việc đã đề cập cần quan tâm hơn nữa việc xây dựng các nguồn lực để phát triển lĩnh vực gia đình. Đảng và Nhà nước luôn quan tâm tới phát triển công tác xây dựng gia đình, điều này thể hiện rất rõ ở Chỉ thị số 06-CT/TW ngày 24.6.2021 của Ban Bí thư về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác xây dựng gia đình trong tình hình mới.

Chiến lược phát triển gia đình Việt Nam đến năm 2030 đặt mục tiêu chung xây dựng gia đình Việt Nam no ấm, tiến bộ, hạnh phúc, là hạt nhân, tế bào lành mạnh của xã hội, tổ ấm của mỗi người; là nơi nuôi dưỡng, bồi đắp nhân cách, lối sống tôn trọng đạo lý truyền thống tốt đẹp của dân tộc; phát huy, nhân rộng các giá trị tốt đẹp, góp phần thúc đẩy phát triển bền vững đất nước.

Hiện nay, Bộ VHTTDL đang nghiên cứu, triển khai thực hiện hai nhiệm vụ: Nghiên cứu, xây dựng và tổ chức thí điểm Bộ chỉ số gia đình hạnh phúc; Nghiên cứu, xây dựng và tổ chức thử nghiệm Dịch vụ công về giáo dục kiến thức, kỹ năng xây dựng gia đình hạnh phúc trước khi kết hôn, dự kiến hoàn thành trong tháng 12.2024. Theo tôi, việc tuyên truyền hệ giá trị gia đình trong giai đoạn hiện nay là nền tảng của đạo đức, có thể coi như cái cây cần có sự quan tâm, vun xới ngay từ gốc rễ thì mới tươi tốt, phát triển. Tổ chức kỷ niệm Ngày Gia đình Việt Nam (28.6) hay Ngày quốc tế Hạnh phúc (20.3) là những hoạt động quan trọng để tạo sức lan tỏa mạnh mẽ đối với toàn xã hội.■

Vụ Gia đình, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch thực hiện